

Вічний Скарб

www.lifesource.com.ua

«Здалека Господь з'явився мені та й промовив: Я вічним коханням тебе покохав, тому млість тобі виявляю!»

(Єремії 31:3).

РЕАЛЬНІСТЬ ЧУДЕС

Божі чудеса виявляють силу, що перевершує людське розуміння. Я знаю, багато хто сьогодні вважає віру в чудеса забобонами. Проте події, які ми називаємо чудесами, впродовж віків переконували чоловіків і жінок віри, що Бог живий.

2

ДЕНЬ, КОЛИ ЧОЛОВІК МОЛИВСЯ ПРО МОЮ СМЕРТЬ

Іноді тільки вогняні випробування здатні допомогти зрозуміти, що любов іншої людини до нас чиста та щира.

3

«БЛАЖЕННІ ЧИСТІ СЕРДЦЕМ»

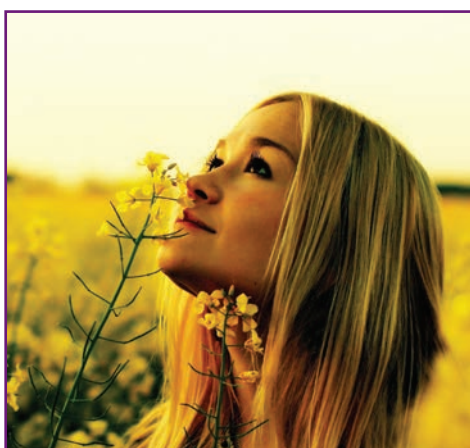
Тільки чисте серце, серце, очищене кров'ю Агнця Божого, пролитої на Голгофському хресті, може стати тим містком, стоячи на якому, ми одного разу побачимо Господа, Котрий прийде у великій славі.

4

ВИХІДНИЙ КОД ЗАЗДРОСТІ

Головною причиною заздрості вважається гордість: гордий не може терпіти, аби хтось був йому рівний, а тим паче вищий, кращий за нього...

5

МИ ДЛЯ БОГА ПРИЄМНІ ПАХОЩІ ХРИСТА

Запахи мають силу пробуджувати спогади і створювати чітку асоціацію. Господь через апостола Павла нагадує: «Бо для Бога ми є приємними пахощами Христа». Чи виконують сповна цю світлу місію християни? Що можуть сказати про нас довколишні?

9

ВАЖЛИВІШЕ ЗА ДИХАННЯ: БЛИЗЬКІСТЬ У ШЛЮБІ

10

ВИНОГРАДНІ КІСТОЧКИ

Упродовж століть люди всього світу із задоволенням вживають виноград і виготовлені з нього продукти. Плоди винограду, як правило, ростуть у багатьох регіонах світу. Це досить відома рослина. Сік винограду, який ще не перебродив, також дуже популярний як напій свіжості.

11

ДІЗНАЙСЯ ПЕРШИМ

12

Вірний пес

Воднієї подружньої пари не було дітей, хоч вони вже декілька років прожили в шлюбі. Аби не почувати себе самотніми, чоловік і дружина придбали цуценя німецької вівчарки. Вони любили його і дбали про нього, як про власного сина. Цуценя виросло, перетворилося на великого, гарного, розумного пса. Він не раз рятував господарське майно від злодіїв, був вірним, відданим, любив і захищав своїх господарів.

Через сім років після того як подружжя взяло собаку, у них народилася довгоочікувана дитина. Чоловік із дружиною були щасливі, малюк займав майже весь їхній час, а псові не діставалося майже ні краплі уваги. Собака відчув себе непотрібним і почав ревнувати своїх господарів до дитини. Одного разу батьки залишили сина, який спав у колисці, у будинку, а самі на терасі займалися барбекю. Коли вони пішли поглянути на дитину, з дитячої кімнати вийшов пес. Його морда була скривавленою, і він радісно виляв хвостом.

Батько дитини припустив найгірше, схопив зброю і тієї ж миті вбив собаку. Потім убіг до дитячої і на підлозі, біля колиски сина, побачив величезну обезголовлену змію. «Я вбив свого вірного пса!» – сказав чоловік, стримуючи сльози.

Як часто ми несправедливо засуджуємо людей? Найгірше, що ми робимо це, не замислюючись, навіть не дізнавшись причин, чому вони вчинили так чи інакше. Нам все одно, про що вони думали і що відчували, нас це не хвилює. І ми не допускаємо думки, що пізніше, можливо, пошкодуємо про свою поспішність.

Утрення молитва

Оксана Коленкова

День настає в тишині,
Его с молитви починаю.
«О Божий Сын! – к Тебе взиваю. –
Прошу: даруй же мудрость мне.

Любовью, верой надели,
Даруй спасение и силу.
И за грехи прости, помилуй
И мою душу исцели.

Сумею все преодолеть,
Коль горькая дана мне доля,
На то Твоя святая воля, –
Лишь научи страдать, терпеть.

Тебе, Небесному Царю,
Судьбу и жизнь свою вверяю,
И, неустанно прославляя,
За все, Господь, благодарю!»

Реальність чудес

Рей Седман

Псалмист пише: «Ти той Бог, що чуда вчиняє, Ти виявив силу свою між народами» (Псал. 77:15). Під час написання, тобто за тисячу років до народження Христа, ця заява мала особливе значення. Не втрачає вона його й нині.

Божі чудеса виявляють силу, що перевершує людське розуміння. Я знаю, багато хто сьогодні вважає віру в чудеса забобонами. Проте події, які ми називаємо чудесами, впродовж віків переконували чоловіків і жінок віри, що Бог живий. Саме внаслідок своєї надприродності ці події мали таку переконливість.

Візьмемо, наприклад, перехід через Чермне море. Ця приголомшлива подія змінила хід історії! Навіть сучасне міжнародне становище – результат події того чуда. Води розступилися, і ізраїльтяни перейшли на іншу сторону по сухому дну, а коли єгиптяни кинулися за ними, вода хлинула назад і затопила цілу армію.

Люди ніколи нічого такого не робили. Їм видається це взагалі неможливим. Як висловився один агностик: «Чудес не буває, тому чудес ніколи не було». Деякі скептики зводять навколо себе кругову оборону: «Бога немає – значить, немає і чудес. А оскільки немає чудес – значить, немає і Бога».

Такі аргументи зовсім нічого не доводять. Логіки називають такі явища «замкнутим колом». Це наслідок того, що висновки робляться на основі помилкових припущень. Твердження: «Чудес не буває, тому чудес ніколи не було», – просто нелогічне. Адже неможливо довести, що чудес не буває, тому будь-який висновок,

побудований на цій основі, також безпідставний.

Просто дивно спостерігати, як розумні в інших сферах життя люди відмахуються від переконливих доказів того, що чудеса існують. Якщо ми подивимося на біблійні події як на свідчення очевидців, записані чесними, щирими людьми, тоді Біблія стане потужним і переконливим доказом існування чудес.

Нерозумний вибір, який роблять розумні люди, полягає в тому, що їхній цинізм і скептицизм поширюється здебільшого тільки на Біблію. Вони без вагань сприймають на віру записи Світонія, Філона, Юстина Мученика, Тертуліана, Тацита, Євсевія, Геродота, Ксенофонта, Полібія і Йосипа Флавія, але Писання Старого і Нового Завітів вважають украй підозрілими, якщо і взагалі в чомусь достовірними. На чому ґрунтується такий двоякий підхід? Лише на тому факті, що біблійні оповіді повідомляють про чудеса, а «всі знають, що чудес не буває».

Тільки на основі сліпого упередження багато істориків і дослідників відкидають чудеса Виходу, пророків та Ісуса Христа. А тим часом в ті дні, коли все це відбувалося, навіть вороже налагоджені противники були вимушені визнати, що все було саме так.

Приклад цього можна знайти в 28-ому розділі Євангелія від Мат-

вія. Після воскресіння Христа варта, що охороняла гробницю, прийшла до первосвящеників і розповіла про дивовижну і страшну появу ангела, який відвалив камінь від входу. Первосвященики, вислухавши це, підкупили воїнів і навчили їх: «Говоріть, що Його учні, прийшовши вночі, викрали Його, коли ми спали» (Матв. 28:13). Ті пішли і поширили цю неправду серед людей.

Чому первосвященикам довелося сфабрикувати таку «неправду»? Тому що порожня гробниця вимагала пояснень. Місце було відомим, будь-хто міг піти і переконатися, що тіла немає. Сотні, можливо, тисячі людей так і вчинили. Сумнівів не могло бути: гробниця порожня. Для неупередженого розуму єдиним розумним поясненням було б воскресіння Ісуса. Але розум, скутий забобонами, чіпляється за будь-які, найбільш неймовірні версії, аби не погоджуватися з очевидним.

Бог Асафа, автора 77-го Псалму, – це Бог, Котрий створив Всесвіт з нічого. Це Бог, Котрий вивів Свій народ з рабства, провівши його через морську безодню, води якої розступилися. Той Самий Бог відкрив запечатану гробницю і вдихнув дихання життя в мертве тіло нашого розп'ятого Господа. Він – Бог, Котрий виявляє Свою могутність серед народів.

Дозволь мені ходити з тобою

«Які гарні на горах ноги благовісника, що звіщає про мир, що добро провіщає, що спасіння звіщає, що говорить Сіонові: Царює твій Бог!» (Ісаї 52:7).

Сьюзен Кларк

Умоїй шафі є безліч туфель. Деякі з них неабияк зношені – вони пройшли багато миль за своє коротке життя. Зі скількома тисячами інших туфель їм довелося зустрітися «шкарпетка до шкарпетки» або йти пліч-о-пліч.

Одна пара мого взуття – мої «всюдиходи». Вони особливо часто перетинали різні місцевості, йдучи слідом за пошуковою собакою-рятувальником. Їти на відстані 10 метрів за мускулистим собакою, який тягне вас за собою і цілком поглинений тим, аби не втратити невидимий слід, – досить захопливе зайняття. Нагорода в кінці шляху, коли собака знаходить зниклу людину, – величезна.

Я маю ще інше взуття, яке теж може пройти великі відстані, заради того, аби знайти зниклих. Людина

може пропасти у звичайній пустелі і в «пустелі» щоденного життя. Людина, яка зникла в горах, не знайшла стежини через зсув; людина, з якою ви щодня зустрічаєтесь, можливо, втратила накреслену Господом стежину через «зсув» життєвого тягаря.

Чи хвилювалися ви, коли вам хотілося взути свої туфлі і пошукати людину, знайти її і привести до Спасителя?

З туфлями є певна проблема. Вони не самоходи. Щоб туфлі могли ходити, треба щоб їх взули чийсь ноги. Туфлі не можуть знайти людину, яка загубилася в лісі життєвих проблем, якщо їх не взує духовно здорова людина. Де вони можуть знайти духовно здорову людину?

Дві тисячі років тому Ісус носив сандалі. Наше взуття пови-

нно ходити з Ним по одній стежці. Іноді наше взуття буде забруднене, якщо ми зійдемо з прокладеної Ним дороги. Наш Отець може очистити його від бруду і знову поставити на суху дорогу. Дозвольте вашому взуттю привести вас до того, кому сьогодні необхідно допомогти знайти шлях.

День, коли чоловік молився про мою смерть

Лакіта Хевенс

*Я не розуміла, як
сильно мій чоловік
любить мене, поки
він не помолився
про мою смерть.*

Я завжди бачила його любов до мене, але не впевнена, що довіряла їй. Урешті-решт, я любила свою маму, а вона мене кинула. Коли мені було лише дев'ять, вона за місяць до Різдва поїхала і повернулася додому тільки через багато місяців. Ніхто не знав, де вона і чи жива. Моїй маленькій сестрі виповнився рік, коли мами не було поруч. Ми не знали, чи повернеться вона до нас коли-небудь.

Мама виходила заміж чотири рази. Батько одружувався п'ять разів. Я була татовою дочкою і народилася десь посеред його численних шлюбів. Тому я не дуже вірила в подружнє життя і тривалі стосунки.

Переважно я жила з мамою, поки за два тижні до мого п'ятнадцятиріччя вона не пішла з будинку, залишивши записку з привітанням із днем народження і словами прощання. Разом із запискою вона залишила подарунок – новий комплект валіз. Вона написала: «Йди з будинку до мого повернення з роботи».

Я поїхала в школу і всю дорогу в міському автобусі плакала. Школа була безпечним місцем, я могла там сховатися і зробити вигляд, що нічого не сталося. Утім це сталося, і мені треба було десь жити, тому я зателефонувала своїй подрузі. Її мама пустила мене жити з ними.

Я вийшла заміж за першого ж ліпшого, хто освідчився мені у коханні. Не знаю, чи любила я його. Мені потрібний був чоловік, який любить би мене. Мій чоловік Брюс хотів любити когонебудь, тому наші інтереси збігалися.

Наш шлюб виявився одноким. Чоловік постійно виявляв мені свою любов. Він постійно цілував мене, а я відмахувалася, особливо на людях. Я не могла терпіти перед сусідами такі прояви ласки. Це було незручно.

У мене не було часу для обіймів або добрих слів на адресу Брюса. Я намагалася бути найкращою мамою і віддавала дітям увесь свій час і увагу. Дні народження і Різдво завжди були особливими подіями, які я планувала заздалегідь. У мене не було часу пестити чоловіка. Я вважала, що він доросла людина і може сам про себе потурбуватися. Урешті-решт, дитячі роки тривають тільки короткий час, і я хотіла забезпечити своїм дітям найкраще дитинство, яке я могла їм дати. Для цього чоловікові доводилося багато працювати, але я ніколи не говорила, що ціную це і вдячна йому.

У мене було багато роботи поза домом, я працювала над безліччю проєктів, поки не зіткнулася з головною перешкодою на своєму шляху – фізичним болем. У мене виявили ревматоїдний артрит. Дуже скоро я розуміла, що боротьба з будь-якою хронічною хворобою перетворюється на тривалу війну. Усі мої знайомі почали розповідати мені свої історії жаків. У когось був друг, який помер від цієї хвороби. Інша подруга розповідала, як довго страждали від цієї хвороби її мати і вся сім'я. Моя найкраща подруга досліджувала

цю проблему і духе неохоче сказала, що вона невеличкова.

Усі ці розмови тривали місяцями. Ніхто не хотів дати мені надію на краще. Я ніколи не чула жодних позитивних вісток.

Через біль я не могла спати. А коли ви не можете заснути, ваш розум починає втягувати вас у дивні ігри. Виявилось, що боротьба з безсонням набагато важча, ніж війна з болем. Деякі дні, здавалося, ніколи не закінчаться.

У міру того як хвороба прогресувала, мені було шкода, що я не в змозі виконувати свої повсякденні обов'язки. Мені було важко застібнути туфлі або почистити зуби, й іноді з цього просто не робила. Я не могла підняти руки. Мені доводилося видавлювати шампунь з флакона, затиснувши його між ліктем і підвіконням, і я просто не могла підняти руки, щоб вимити голову. Одного разу я була вимушена звернутися за допомогою до сусідів, тому що не могла відчинити двері власного будинку. У мене не було сил повернути ручку дверей. Багато сил ішло навіть на те, щоб підняти телефонну слухавку.

Чоловік узяв на себе всі домашні турботи, зокрема і прання білизни. Тепер мені було все одно, скільки білизни він кладе в машину для прання і чи не змішує він светри з рушниками. Коли ти відчуваєш біль, усі ці дрібниці раптом перестають бути важливими.

Мені довелося відмовитися від бажання все контролювати і все зробити якнайкраще. Я завжди хотіла, щоб мої діти були найкращими у всьому, щоб усі бачили, яка я хороша мама. Будинок повинен був виглядати якнайкраще на випадок, якщо хто-небудь до нас прийде. І, звичайно, до досконалості могла довести і дітей, і будинок тільки я. У цьому була вся я: я завжди намагалася догодити всім... окрім Брюса.

Поступово в мені народилася повага до мого супутника життя. Я знала, що він любить мене, але сама боялася любити його, і понад усе я боялася показати йому свою любов. Зі своїм спотвореним розумінням я побоювалася того, що, якщо виявлю до нього надто багато любові, він перестане робити те, що робить з любов'ю до мене. Проте мені треба було знати, що він любить мене, тому що я думала, що мене ніхто інший любити не зможе.

До хвороби я вважала, що, якщо вечір на столі, якщо одяг чоловіка випраний і випрасуваний і якщо в будинку порядок, – значить я хороша дружина. Я ніколи не підозрювала, що Брюсу хотілося, щоб я приділяла йому свій час. Але потім усе змінилось. Я вже не була потрібна дітям, як раніше, і в них не було часу для мене в моїй хворобі. Я не могла припустити, що вони закинуть свої сім'ї, аби доглядати мене. Я сама навчилася їх того, що діти займають перше місце в житті.

Але я помилялася.

Коли вони були маленькими, їм потрібна була моя любов і увага, як і чоловікові.

Я почала усвідомлювати, хто залишився для мене в цьому житті – Бог і чоловік, якого Він мені дав. Я не хотіла залежати від Брюса. Це було нечесно. Я ніколи не приділяла йому часу, не брала участі в його емоційному житті, як він у моєму. Чоловік не повинен був доглядати мене, проте він увесь час був поруч, допомагаючи у всьому, як мій, і проявляючи до мене любов у моєму болі.

У цей найважчий для мене час у Брюса з'явилася нова робота, тому йому стало складно приділяти мені досить багато часу. Він перейшов на другу зміну, а я рахувала години до його повернення додому.

Коли діти жили разом із нами, я весь час уявляла, як житиму в будинку без них, коли вони виростуть. Але тепер я побачила, що нічого радісного в цьому немає. Тепер Брюс міг дивитися будь-яку передачу по телевізору, перемикаючи канали. Головне, аби він був зі мною поруч.

Коли я подивилася на чоловіка новими очима, то зрозуміла, що Брюс заслуговує людини, яка б любила його так, як він любив мене.

«Він такий хороший, такий дбайливий, такий люблячий і добрий. Він має всі плоди Духу. Він просто дивовижна людина», – роздумувала я. Потім я зрозуміла: «Я люблю його». Я сама в це не могла повірити. Через сорок років шлюбного життя я закохалася у власного чоловіка.

Після цього в моєму житті все змінилось. Я не могла дочекатися, коли він прийде з роботи. Я весь час говорила йому, що люблю його. Це було зовсім не важко. Я більше не переживала почуття ніяковиння, коли він цілував мене при людях. Ми гуляли по своєму району, тримаючись за руки. Було так добре усвідомлювати, що він поруч. Було радісно любити чоловіка, чути його голос, бачити його усмішку, чути сміх. Якби я тільки не була тягарем, усе могло б бути ще краще.

Біль був сильним, іноді просто нестерпним. Але ще гірше було бачити, що від мого болю було боляче чоловікові. І ось тоді він помолився, щоб я померла.

Я лежала у своєму зеленому кріслі-гойдалці. Брюс приніс мені знеболювальні пігулки. Він дивився, як я нахилила голову і закрила обличчя руками. Я навіть не намагалася взяти склянку або потягнутися за пігулками, я цього просто не могла зробити. Він встав на коліна, схопив мене за руки і помолився: «Батьку, якщо є на те Твоя воля, забери до Себе Лакіту, щоб вона більше не мучилася». Його сльози крапали мені на руки, і я відчувала, що все його тіло стрясється від ридань.

«Він не любить мене», – здивовано подумала я. Потім у серці я зрозуміла, що він молився саме так тому, що любив мене. Він любив мене так сильно, що готовий був пережити розлуку зі мною, якщо Бог того бажає.

Він не хотів, щоб я померла, хоча я була для нього тягарем. Він страждав, тому що страждала я. Він не бажав, щоб я страждала, якщо в Бога є з цього

Квітка чесності

Коли помер цар, юний принц, трохи побоюючись, готувався зайняти його трон. Мудрий старий вихователь сказав юнакові: «Тобі потрібна допомога. Перш ніж вступити на престол, вибери собі майбутню дружину, але зважай на те, що це має бути дівчина, якій ти можеш повністю довіряти. Запроси всіх дівчат, які бажають стати царицями. Я поясню тобі, як знайти гідну».

Наймолодша з посудомийок на царській кухні була таємно закохана в принца. Вона вирішила теж випробувати свою долю. «Знаю, що ніколи не виберуть мене, але це буде єдина можливість бути поруч із принцом, принаймні на мить, і від цього я буду щаслива», – подумала дівчина.

У призначений час усі найгарніші дівчата в прекрасних сукнях і дорогоцінних прикрасах прибули в палац. У присутності всього двору принц повідомив їх, у чому полягатиме змагання: «Кожній з вас дадуть по одній насінині. Та, яка виростить з неї гарну квітку за шість місяців, стане царицею».

Дочекавшись своєї черги, дівчина-посудомийка взяла насіннячко, маленьке темне зернятко, й віднесла його додому, загорнувши в хустку. Поклала його в горщик, наповнений вологою землею. Не будучи майстерним садівником, дівчина доглядала за своєю рослиною дуже ретельно і з великою любов'ю. Щоранку з тривогою вдивлялася в темну землю, з якої повинна була з'явитися квітка.

Минуло шість місяців, але в її горщику нічого так і не виростало.

Настав вирішальний день. Прийшовши до палацу зі своїм горщиком, у якому була тільки земля, побачила, що всі інші дівчата досягли чудових результатів. Принц розглядав усі горщики дуже уважно. Підійшов до кожної. Квіти були прекрасні. Подивився також на посудомийку, яка боялася підняти очі і ледь не ховала свій горщик без квітки. Оглянувши всі горщики, принц став посеред залу й оголосив результат конкурсу: «Новою царицею, мою дружиною, буде ось ця дівчина!»

Всі затаїли подих. Без вагань принц узяв за руку молоденьку посудомийку. Потім пояснив причину такого вибору: «Тільки ця дівчина виростила квітку чесності й тому гідна стати царицею! Усе насіння, яке я вам дам, було забарвленими шматочками деревини, тому з них ніяк не могла вирости квітка!»

приводу кращі плани. Він робив усе, що міг, і навіть помолився молитвою, якою не хотів молитися. Я знала, як йому було важко вимовити ці слова. Ніколи в житті я не почувала себе такою коханою. Ніколи раніше я не любила чоловіка так сильно, як тоді.

Бог відповів відмовою на молитву Брюса. З часом лікарі знайшли ліки, які виявилися здатними тримати під контролем мою хворобу. Тепер я можу виконувати свої обов'язки і служити чоловікові, дозволяючи йому служити мені, не переживаючи при цьому почуття провини.

Любов до чоловіка змінила все моє життя. Це був дар, який я боялася прийняти. Закохатися – означає піти на ризик, гідний того, щоб ризикувати. Я більше не перебуваю в пугах цього страху. Я вільна любити.

Іноді, як Лакіті, нам важко повірити, що хтось справді ставиться до нас добре. Нам важко знайти спокій в упевненості, що це щира любов, – особливо якщо ми віддаємо свою любов у відповідь.

Коли ми не віримо в любов іншої людини до нас, ми схильні не відповідати їй взаємністю і стримуємося, боячись виявити свої почуття. Цю ситуацію можна порівняти з прекрасним басейном у дворі, у якому в спекотний літній день ви боїтеся плавати через страх потонути.

Ніхто з нас не жадає болю і проблем, але іноді тільки вогняні випробування здатні допомогти зрозуміти, що любов іншої людини до нас чиста та щира, сильна та надійна, як золото.

Коли ми готові довіритися любові іншого, ми можемо ризикнути і відповісти взаємністю. Коли ми це робимо і починаємо довіряти іншій людині, то можемо поринути в прохолодні води любові, насолоджуючись її свіжістю і переживаючи щирі радість.

Можливо, ви ризикнули спробувати воду, обережно вмочивши туди тільки ногу? Не бійтеся, зробіть крок і стрибайте в неї. Вода прекрасна!

Мікі-Плямочка

Я ніколи не любила мишей; від них у мене бігають мурашки по тілу. Тож, звичайно, моє серце зовсім не було переповнене радістю, коли мій малюк отримав у подарунок справжню живу мишу. А Крістофер, на-впаки, був у захваті. Він одразу ж вирішив подружитися з нею, назвав її Мікі-Плямочкою і всіляко намагався доглядати за нею.

Одного разу, коли Кріс тільки закінчив прибирання в мишачій клітці, я сказала йому, що настав час піти за покупками. Упродовж нашої поїздки він збуджено розповідав про свою улюбленицю. Він не міг дочекатися повернення додому. Але, на жаль, приїхавши додому, він виявив порожню клітку. Миша якось вибралася з неї – і мій син був безпорадний.

Я змушена була пояснити Крісу, що, оскільки в нас були два домашні коти, існувала дуже мала ймовірність того, що Мікі-Плямочка залишиться серед живих. Кріс наполягав, аби ми помолилися, що ми й зробили. Проте я не плекала особливих надій. «Це буде майже дивом, якщо миші вдасться уникнути кішок, Крісе», – сказала я.

Нарешті надійшов час лягати спати, а Крістофер не переставав плакати. «Будь ласка, матусю, – благав він, – я хочу помолитися ще раз. Я хочу попросити Ісуса, щоб Він повернув мені мишку». Ми ще раз помолилися. Кріс у сльозах розповів Ісусові, що для нього означала Мікі-Плямочка. Нарешті, він пішов до своєї кімнати.

Раптом я почула крик. Вбігши до його кімнати (в очікуванні найгіршого), я побачила мишку, котра сиділа на одній з тенісних тувель мого сина і наче усміхалася йому! Крістофер з ніжністю поцілував мишку в клітку і, підстрибуючи від радості, повторював: «Це зробив Ісус! Матусю, Ісус повернув мені мишку!»

Іноді я не була впевнена в тому, що наш Небесний Отець звертає увагу на наші індивідуальні молитви, особливо на молитви про зниклу мишку. Коли я дивилася на Крістофера і його безцінну маленьку улюбленицю, оновилася моя віра в те, що Бог, Який бачить горобця, що впав, піклується про кожну істоту.

Дивлячись на Крістофера, мені хотеться мати смиренну віру малої дитини (Матв. 18:4), віру, яка може бути маленькою, як крихітне гірчичне зерно (Матв. 17:20), але настільки сильною, що може пересувати гори. «Дякую Тобі, Боже, – тихо промовила я, – дякую Тобі за те, що Ти винагородив віру мого сина. Допоможи мені проявляти таку ж віру щодня у своєму житті».

Вічне

Лив дощ, і не було від нього втечі, Юрмився натовп в лементі страшнім, Біль кінецьсвітно тормосив за плечі, О Боже, розпинали на хресті... Він всіх прощав ціною мук і крові, І хто збагнути міг, що все то із Любові?

Вікторія Коваленко,
Київ

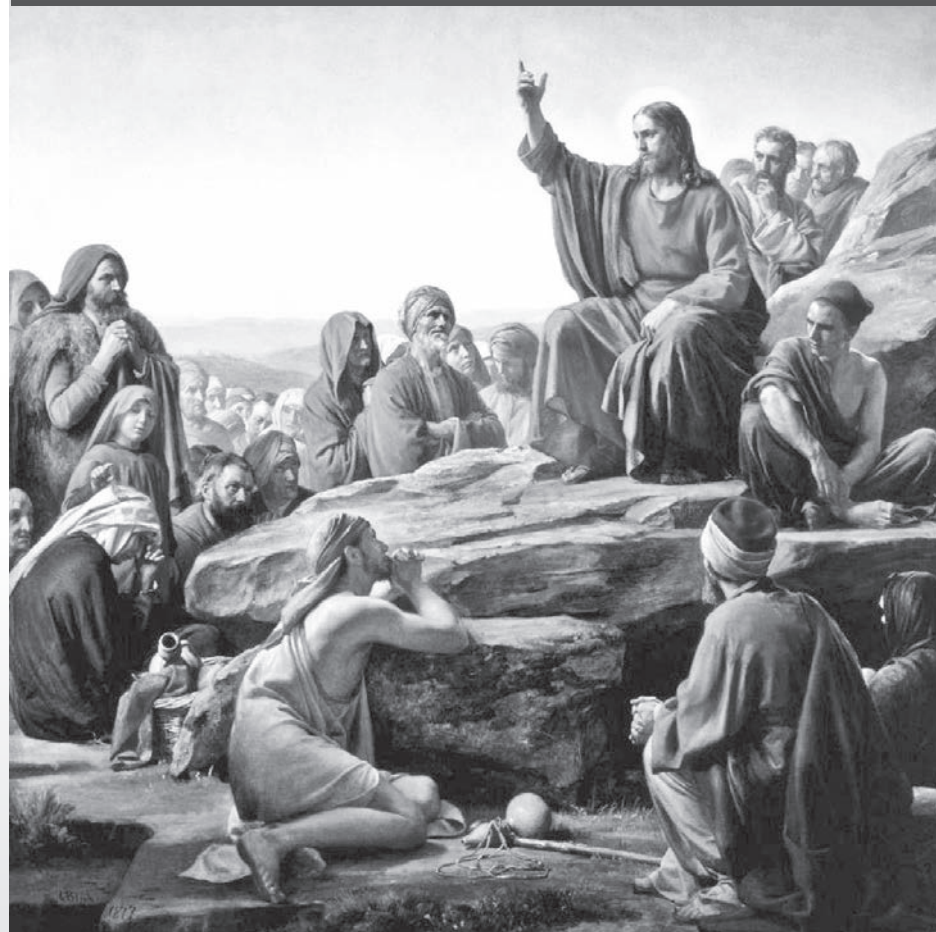
Блаженні чисті серцем, бо вони

ПОБАЧАТЬ БОГА

(Матв. 5:8)

Коли ви чуєте слово «чистота», які образи насамперед виникають у вашій свідомості? Випрана білизна, розвішена в теплий, сонячний день на лоджії; вимитий посуд, що горою стоїть біля раковини; ретельно прибрана кімната напередодні якогось важливого релігійного свята; відвідування лазні чи душу після важкого трудового дня? А можливо, бездоганно вимитий город, або ідеально підстрижений газон, або очищена від будівельного сміття дачна ділянка?

Які асоціації з'являються в той момент, коли ви чуєте слово «чистота»? Мабуть, чистоту ми передусім пов'яжемо із зовнішнім світом, зі світом, який споглядають наші очі. Так уже ми влаштовані, що насамперед звертаємо увагу на одяг. Власне, це і не дивно.

Якщо провести невелике статистичне дослідження, що стосується вживання у Святому Письмі слів «чистити, очищати, оголошувати чистим, чистий, нечистий», то, як ви думаєте, яка біблійна книга посяде перше місце? Звичайно ж, книга Левит! В одній тільки книзі Левит цих слів буде більше, ніж у усіх двадцяти семи книгах Нового Завіту, разом узятих. Вони характеризують об'єкти або дії, пов'язані зі святинищем, домашнім начинням і предметами гардеробу, із правилами про тварин, дозволених чи недозволених для споживання, зі станом людського тіла, зокрема, з інфікованими заразними хворобами, з тими, хто доторкнувся до померлого, з тими, хто мали будь-які витікання з тіла і так далі. Тож, як бачите, у Біблії теж приділена увага зовнішній стороні життя, проте необхідно сказати, що цим вона не обмежується!

У своїй найвідомішій Нагірній проповіді, у цьому своєрідному маніфесті Царства Небесного, в одній із заповідей блаженств Ісус звертає увагу на внутрішню чистоту, на чистоту людського серця. Із висоти юдейської гордості, як колись Яхве з висоти Сінаю, Син Божий урочисто проголосив: «Блаженні чисті серцем, бо вони Бога побачать» (Матв. 5:8). Звучить гарно, яскраво, лаконічно! Зворушує! Зачіпає за живе! Вкарбовується в пам'ять! Але постривайте, постривайте... Чи не краще було б сказати так: «Блаженні чисті (передусім ритуально чисті), бо вони Бога побачать!» Цей вислів набагато краще вписується в контекст книги Левит.

Нечистий (так було за часів сорокарічних мандрів по пустелі і після) виключався із суспільства синів Ізраїлевих і вислався за стан. Він не мав доступу до святинища, у якому перебувала слава Божа. Вимушений покинути табір ізраїльтян, він жив поза Божественною присутністю. Що ж до ритуально чистої людини, то вона мала доступ до святинища, до місця, де перебуває Бог. Проте Ісус трохи інакше трактує питання чистоти.

У Своїй Нагірній проповіді Він не проголошує щось абсолютно нове, нечуване. Ні! Його слова виходять зі Слова, Він черпає своє натхнення в Старому Завіті. У блаженстві чистих серцем

звучить відлуння голосів богонатхненних пророків минулого.

Господь через книгу Левит говорить, що неслухняність корениться в необрізаному серці (див. Лев. 26:41), а шлях до вирішення цієї проблеми полягає в покірності, у смиренні бунтівного серця. У центр Нового Завіту поміщається символ нового, чистого, слухняного серця: «Бо це ось той Заповіт, що його по цих днях складу з домом Ізраїля, – каже Господь: Дам Закона Свого в середину їхню, і на їхньому серці його напишу» (Єрем. 31:33). «І покроплю вас чистою водою, – і станете чисті; зо всіх ваших нечистот і зо всіх ваших бовванів очищу вас. І дам вам нове серце і нового духа дам у ваше нутро, і викину каміне серце з вашого тіла, і дам вам серце із плоті» (Єзек. 36:25, 26).

Що ж стосується безпосередньо словосполучення «чисте серце», то вперше ми стикаємося з ним на сторінках книги Буття, в епізоді про Авраама, Сарру й Авімелеха, царя Герару. Авімелех, якому впала в око краса Сарри, вирішив поповнити свій гарем. Проте необхідно зауважити, що від царя Герара була прихована інформація щодо заміжжя Сарри, що в цьому випадку відіграє неабияку роль. І ось тут втручається Господь: «І прийшов Бог до Авімелеха у сні нічним, і сказав до нього: «Ось ти вмираєш через жінку, яку взяв, бо вона має чоловіка». А Авімелех не зближався до неї, і сказав: «Господи, чи Ти вб'єш люд праведний? Чи ж не він сказав мені: Вона моя сестра, а вона – також вона сказала: Він мій брат. Я те зробив у невинності серця свого й чистоті рук своїх». І промовив до нього Бог у сні: «І Я знаю, що в чистоті свого серця вчинив ти оце, і Я теж удержав тебе, щоб не згрішив проти Мене. Тому то не дав Я тобі доторкнутись до неї» (Бут. 20:3–6). Сучасний переклад передає слова Авімелеха не так буквально, як це робить Синодальний, проте не менш точно: «Совість моя чиста, і руки не винні!»

У трагедії Олександра Сергійовича Пушкіна «Борис Годунов», у монолозі царя, є чудові рядки, які прекрасно характеризують благословення/прокляття відповідно до чистої/нечистої совісті:

*Ах! чувствую: ничто не может нас
Среди мирских печалей успокоить;
Ничто, ничто... едина разве совесть.
Так, здравая, она восторжествоет
Над злобою, над темной клеветою. –
Но если в ней единое пятно,
Единое, случайно завелось,
Тогда – беда! как язвой моровой
Душа сгорит, нальется сердце ядом,
Как молотком стучит в ушах упрек,
И все тошнит, и голова кружится,
И мальчики кровавые в глазах...
И рад бежать, да некуда... ужасно!
Да, жалок тот, в ком совесть нечиста.*

Чиста совість, непорочне серце – це велике блаженство, що несе спокій і заспокоєння людській душі, яке дозволяє не ховатися від пронизливого погляду ближнього. Ісус говорить, що такі люди «Бога побачать»!

Проте давайте звернемося і до інших місць Святого Письма, де вжито словосполучення «чисте серце». Цар Давид запитує: «Хто зійде на гору Господню, і хто буде стояти на місці святому Його?» І тут одразу ж відповідає на своє запитання: «У кого чисті руки та щире серце» (Псал. 24: 3, 4). Хто зможе побачити небесне житло? Чиїм очам відкриється слава Святого? Тільки тим, говорить псалмист, чиє серце щире та чисте! Вслухайтеся, як в унісон з піснями Давида звучать Божі слова, адресовані його спадкоємцям, царю Соломону: «І сказав Господь до нього [Соломона]: ...Я освятив той храм, що ти збудував, щоб покласти Ім'я Моє там аж навіки. І будуть там Мої очі та серце Моє по всі дні. А ти, якщо будеш ходити перед лицем Моїм, як ходив був батько твій Давид, у чистоті серця та в правоті, щоб зробити все, що наказав Я тобі, якщо будеш дотримуватися уставів Моїх та постанов Моїх, то трона царства твого над Ізраїлем Я поставлю навіки...» (1 Цар. 9:3–5). Святе Письмо говорить, що Господь передусім чекає внутрішньої чистоти, чистоти серця і думок.

Прекрасно усвідомлюючи потребу в такій чистоті, Давид, переступивши Божі веління, молиться: «Серце чисте створи мені, Боже, і тривалого духа в мому нутрі віднови» (Псал. 51:12). Чому б не обмежитися ритуальною чистотою і жертвоприношеннями? Тому що без чистого серця ритуальна чистота не має значення!

Віктор Белоусов

Вихідний код

ЗАЗДРОСТІ

«Адже коли між вами є заздрість, суперечки й розділення, то хіба ви не поведетеся по-людському?»
(1 Кор. 3:3).

Христос – решение

Когда невыносимо тяжело,
Один есть путь к хорошему решению:
Господь Иисус, Он может все решить,
Лишь в Нем Одном для нас с тобой спасенье.

В минуты бед иль скорби, что вокруг,
Иль в радости безмерного веселья
Всегда взывайте к Богу – Он наш друг:
Поможет, ободрит, пошлет спасенье.

Хвалю Тебя, мой Бог и мой Творец,
Отец мой, дорогой Спаситель,
За то, что в небе ждет меня венец,
Твоя прекрасная небесная обитель.

Ведь в ней Ты приготовил место тем,
Прощен кто будет на земной дороге,
Кто верен будет правде до конца,
Помилован кто будет добрым Богом!

Так станем петь всегда хвалу Творцу,
Отцы, и матери, и наши дети,
Нет лучшей участи, чем поклониться вновь
Христу Спасителю на Небе, в новом свете.

Мария ПАВЛОВСКАЯ, г. Луцк

Що означає «завтра»?

Що ми розуміємо під терміном «завтра»? «Завтра» – це термін, який означає «не зараз», а «трішки пізніше». І логічно зрозуміти, що опівночі стрілки годинника змінять цифри, і вже оте «завтра» перетворюється на «сьогодні».

А ми дуже полюбляємо відкладати всі справи на завтра, зокрема завтра здати відповідальну роботу начальству, завтра обіцяємо собі приїхати у квартирі, викинути старе сміття. А ще мріємо завтра зайнятися спортом і розібратися в особистому житті.

Завтра курці обіцяють собі кинути курити, а люди, залежні від алкоголю, – кинути пити.

Завтра діти обіцяють приїхати до батьків, яких давно не бачили, а ми обіцяємо завтра побачитися з друзями, яких чуємо тільки по телефону...

Таких порівнянь можна навести чимало, але чи варто? Адже завтра ніколи не настане!

Скарлет О'Хара колись сказала фразу, яка стала крилатою: «Я не хочу думати про це сьогодні, а подумаю про це завтра». Так ми робимо завжди: усе важливе відкладаємо на завтра, хоч сьогодні можна зробити все.

Починати діяти потрібно в той момент, коли хочеться щось творити чи діяти. І зовсім не варто витрачати час на непотрібне, адже зробимо те, що давно планували.

Наведемо приклад однієї історії, яка, можливо, спонукає нас замислитися про те, чи насправді потрібно відкладати задумане.

Якось чоловік витягнув із шафи красиву подарункову коробку. Розпакувавши її, він глянув на чудову шовкову жіночу білизну.

Чоловік привіз свій дружині цей подарунок із Нью-Йорка 9 років тому. Вона не одягала цю білизну жодного разу, адже не знаходила особливої нагоди вдягнути її – усе відкладала на завтра. Сьогодні чоловік вирішив, що момент настав. Зібравши всі речі в сумку, він поклав і свій подарунок. Усі ці речі він ніс до похоронного бюро – його дружина померла.

Не бережіть речі до останнього, адже всі дні, які ми проживаємо, – особливі.

Частіше звертайте увагу на усмішки рідних і рідше на сварки з ними. Проведімо більше часу з друзями чи близькими, а не марнуймо часу за сучасною технікою чи непотрібною роботою.

Погодьтеся, що це зовсім недавно ми милувалися заходом сонця, неймовірною красою природи. А сьогодні все це відкладаємо на завтра, бо зараз нема на це часу.

І забудьте про старий посуд! Витягніть із шафи новий сервіз, який берегли роками. Користуйтеся ним сьогодні і повірте: завтра настане черга наступного подвигу.

А коханням саме сьогодні скажіть слова зізнання, висловіть свої почуття, бо завтра можете не сказати.

Радійте життю сьогодні і будьте щасливими!

Оксана Томаляк

Етакий афоризм: «Заздрити – погано, але якщо нікому заздрити – це ще гірше».

Це почуття найбільш кровожерної «тварини» всередині людини – «жаби» – з'являється ще в дитинстві, коли в інших дітей кращі іграшки, коли вихователь у дитячому садку вибирає собі улюбленця, обходячи когось стороною, а сусідські хлопці їдять імпорتنі солодощі, про які залишалося тільки мріяти.

Із часом у хлопчиків це почуття переростає в азарт суперництва один з одним, а в дівчаток виникає шкідлива звичка підозрілого погляду спідлоба: «У неї все є, а чому в мене такого немає?»

Святе Письмо говорить: «Не жадай дому ближнього свого, не жадай жони ближнього свого, ані раба його, ані не-вільниці його, ані вола його, ані осла його, ані всього, що ближнього твого» (Вих. 20:17). Чому бажання мати щось

чуже може бути проблемою? Людина оцінює себе тільки методом порівняння. Щоб сказати «гарний» чи «багатий», потрібно порівняти з кимось або з чимось, з деяким умовним еталоном або конкретно людиною.

Бути «як усі» або бути «кращим за інших». Бути мільйонером добре і престижно, якщо поруч немає ні в кого таких грошей. Але ось якщо навкруги одні мільярдери – то мільйонер стає невдахою.

Жартівлива реклама, що відображає ставлення заздрісників до своїх і чужих успіхів: «Новинка! Суперкрем для обличчя! Він не лише робить вашу шкіру ніжною і гладкою, але й викликає глибокі зморшки заздрості у ваших подруг!»

Ніщо так не псує життя, як чуже благополуччя. На думку психолога Мелані Кляйн, заздрість протилежна любові. У своїй книзі вона зауважує, що «заздрісній людині погано, коли вона бачить задоволення. Їй добре тільки тоді, коли вона бачить страждання інших. Тому всі спроби задовольнити заздрість марні» (Кляйн М. Заздрість і вдячність. С-Пб., 1997).

У християнстві заздрість вважається порушенням десятої Заповіді. Головною причиною заздрості вважається гордість: гордий не може терпіти, аби хтось був йому рівний, а тим паче вищий, кращий за нього і був у благополуччі.

«Адже коли між вами є заздрість, суперечки й [розділення], то хіба ви не тілесні, хіба ви не поведетеся по-людському?» (1 Кор. 3:3). Людина часто навіть не замислюється, чого їй бракує, поки інші не скажуть, що в них це є. Існують такі етапи розвитку заздрості:

внутрішньому стану людини?» – запитаєте ви. Тому що внутрішній світ визначає зовнішні вчинки! У Євангелії сказано, що «зсередини, з людського серця виходять злі думки, розпуста, крадіжки, вбивства, перелюб, захланність, лукавство, обман, безсоромність, заздрість, богозневага, гордість, безумство. Усе це зло зсередини виходить і людину опоганює!» (Марка 7:21–23).

У Нагірній проповіді Ісус проголошує пріоритет внутрішньої чистоти над зовнішньою релігійністю, тому що тільки серце може бути осередком духовного життя. А серце (грец. kardia) в розумінні древніх – це і розум, і думки,

1. Недоречне суперництво.
2. Завзяття з прикрістю.
3. Осуд (лихослів'я) щодо того, кому заздять.

Заздрість протиставляється таким християнським чеснотам, як смирення, великодушність, доброзичливість і співчуття.

Ось що ми читаємо на сторінках Святого Письма: «Ніч минула, день наблизвся; тому відкиньмо діла темряви і зодягнімося в броню світла. І будемо жити пристойно, як удень, – не в гульні та пияцтві, не в розпусті й розбещеності, не у сварках і заздощах; але зодягніть-ся Господом Ісусом Христом і турботу про тіло не перетворюйте на пожадливість» (Римл. 13:12–14).

До цих корисних порад варто прислухатися.

Влучно сказано

Заздрісна людина заподіює прикрість самій собі, немов своєму ворогові.

Демокріт

Заздрісника зустрінеш – пройди стороною.

Махтумкулі

Багато людей кожен шилінг у чужій кишені сприймають як особисту зневагу.

О'Генрі

Якщо побити рекорд ніяк не вдається, то виникає спокуса побити його володаря.

Стас Янковський

У заздрості довгий язик через те, що руки короткі.

Леонід Сухоруков

Ближче до кінця Ісусового служіння між Ним і фарисеями відбувається черговий конфлікт, причиною якого стає питання про зв'язок зовнішнього релігійного блиску та внутрішньої духовності. Христос у Своїй викривальній промові до народних проповідників застерігає тих, хто зосереджений на зовнішньому блиску. Не все те золото, що блищить! «Горе вам, книжники та фарисеї, лицеміри, бо очищаєте чашу й миску ззовні, а всередині вони повні здириства та ненаситності. Фарисею сліпий, очисти спершу чашу всередині, щоб і ззовні вона стала чистою» (Матв. 23:25, 26). «Чому Ісус приділяє таку увагу

воля, бажання, почуття і совість. Саме вони і мають бути чисті, або, інакше кажучи, очищені, незаплямовані, непошкоджені. Як говорив Лис із чудової казки Антуана де Сент-Екзюпері «Маленький принц»: «Гострозор одне лише серце. Найголовнішого очима не побачиш».

Тільки чисте серце, серце, очищене кров'ю Агнця Божого, пролитої на Голгофському хресті, може стати тим містком, стоячи на якому, ми одного разу побачимо Господа, Котрий приїде у великій славі. Нехай Сам Бог допоможе нам зберігати своє серце в чистоті!

Цікаві факти про зірки та планети

Навряд чи знайдеться людина, яка ніколи не захоплювалася зірками, створеними нашим люблячим Отцем. Ними можна милуватися вічно, вони загадкові та привабливі.

Ніхто не в змозі точно сказати, скільки існує зірок. Завдання з перерахунком зірок стає ще важчим з огляду на те, що ці світила народжуються і помирають.

Можна лише обережно припустити, що в нашій Галактиці близько 150 000 000 000 зірок.

А ось скільки зірок можна побачити? Близько 4,5 тисяч. Більше того, задавши певну межу яскравості зірок, доступну для ока, можна це число назвати точніше, – мало не до одиниць. Яскраві зірки давно підраховані і занесені до каталогів.

- Щороку в нашій Галактиці з'являється до сорока нових зірок.
- Південний Хрест – найменше сузір'я на небі, але в ньому найбільша концентрація яскравих зірок.
- Місяць легший за Землю у 80 разів.
- Земля важить приблизно 600 трильйонів тон.
- Діаметр Місяця – 3 476 кілометрів.
- На Венері доба довша за земний рік.
- День на планеті Меркурій удвічі довший, ніж наш рік.
- Нічна температура на Місяці досягає 150°C.
- Планету Уран видно із Землі неозброєним оком.
- Гори на Марсі досягають висоти 20–25 кілометрів.
- Найвища гора на Місяці має висоту 11,5 км.
- Найгарячіша планета Сонячної системи – Венера.
- Перші карти місяця виготовив Томас Харріот 1609 року.
- Перший космічний політ Юрія Гагаріна тривав рівно 1 годину 48 хвилин.
- Раніше на Русі сузір'я Великої Ведмедиці разом із Полярною зіркою називалось Кінь на приколі (тобто кінь, що пасеться, прив'язаний мотузком до кілочка). А Полярну зірку, відповідно, називали Прикіл-зіркою.

Дорогами християнства ВІРА АПОСТОЛА АНДРІЯ — віра наших батьків

*«Так говорить Господь:
На дорогах спиніться та
гляньте, і спитайте про
давні стежки, де то добра до-
рога, то нею ідіть, і знайде-
те мир для своєї душі!»*

Єремії 6:16

Продовження.
Початок читайте у №7 2013

ПОКЛОНІННЯ ЗОБРАЖЕННЯМ

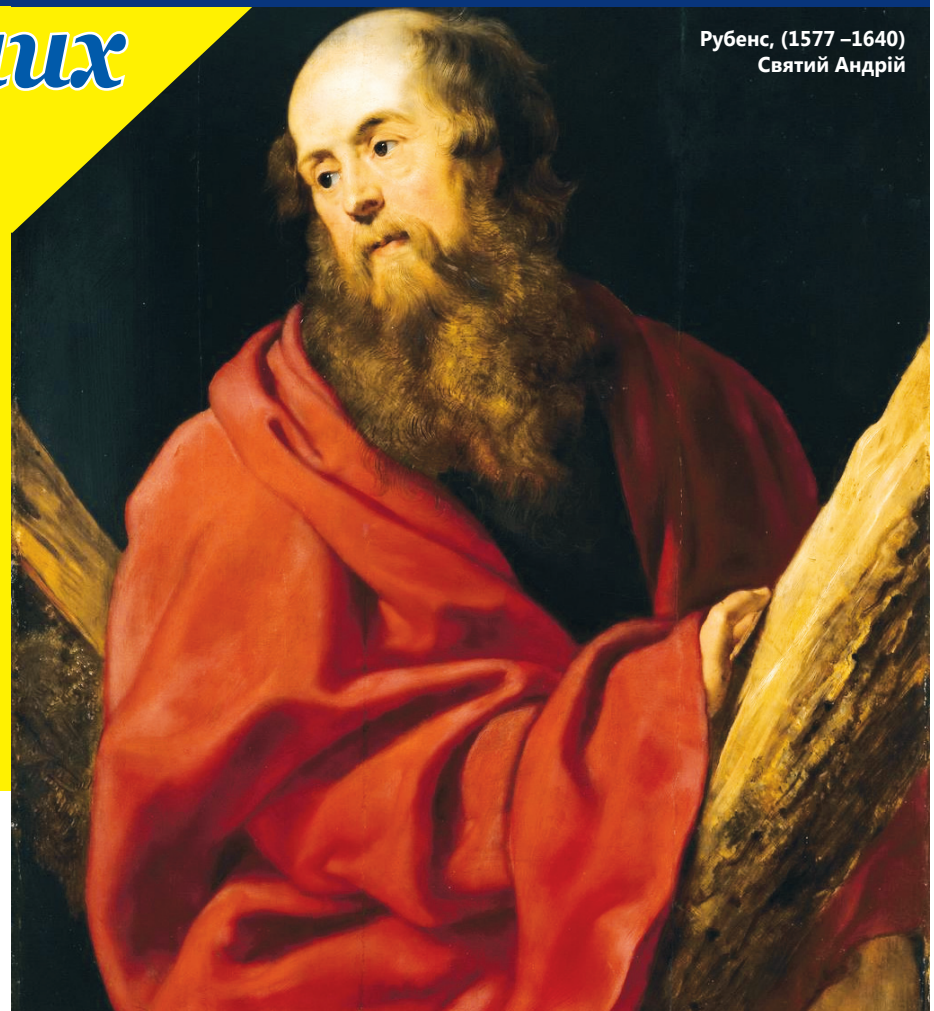
Чи вчив апостол Андрій своїх послідовників шанувати ікони? Відповідь однозначна – ні. Біблія не забороняє створювати предмети образотворчого мистецтва. Проте вона категорично засуджує виготовлення статуй та інших зображень для поклоніння. У Божому храмі в Єрусалимі були зображення ангелів-херувимів, але ніхто не поклонявся їм. Друга заповідь Закону Божого говорить: «Не роби собі різьби і всякої подоби з того, що на небі вгорі, і що на землі долі, і що в воді під землею. Не вклоняйся їм і не служи їм, бо Я – Господь, Бог твій...» (Вих. 20:4, 5).

За днів Ісуса Христа й апостолів ні ікон, ні статуй для поклоніння в християнській церкві не було і не могло бути. Апостол Павло, вражений ідолопоклонством жителів Афін, культурного центру Греції, звернув увагу язичників на безглуздість поклоніння витворам мистецтва: «Отож, будучи з Божого роду, ми не повинні вважати, що Божество подібне до золота, або срібла, або каміння – мистецького витвору та вигадок людини. Отже, Бог, незважаючи на часи незнання, тепер наказує всім людям скрізь каятися...» (Дії 17:29, 30).

«Потрібно сказати правду, у Своему вченні Христос не знає ні ієрархії, ні церковних таїнств, ні ікон, ні культу святих, ні мощів»¹. Лише «близько 440 р. вперше наважуються внести до церкви зображення Христа»².

ЯКИЙ ДЕНЬ ТИЖНЯ ВВАЖАЛИ СЯТИМ АПОСТОЛ АНДРІЙ І ЙОГО ПОСЛІДОВНИКИ?

Учитель Андрія, Ісус Христос, протягом усього Свого життя щотижня святкував суботу Господню, а не неділю (див.

Рубенс, (1577 –1640)
Святий Андрій

Луки 4:16, 31). Ісус, як і всі Його послідовники, дотримувався всіх Десяти Заповідей, зокрема й четвертої заповіді святого Божого Закону, яка говорить: «Пам'ятай день суботній, щоб святити його. Шість день працею і роби всю працю свою, а день сьомий – субота для Господа, Бога твого: не роби жодної праці... Бо шість день творив Господь небо та землю, море та все, що в них, а дня сьомого спочив, тому поблагословив Господь день суботній і освятив його» (Вих. 20:8–11) (субота в давнину, а в багатьох країнах світу – і донині, вважалась (і вважається) сьомим днем, а неділя – першим. – Прим. ред.). Скрізь у Святому Письмі 7-й день тижня – субота – називається днем Господнім. І наш Господь Ісус називав суботу Своім днем (див. Марка 2:27, 28). Більше того, Ісус заповідав Своїм послідовникам молитися про те, щоб у суботній день спокою не відбувалося нічого такого, що перешкодило б їм святити цей день: «Тож моліться, щоб ваша втеча не сталася взимку або в суботу» (Матв. 24:20).

Згідно з Біблією, субота була освячена Богом ще в Едемі (див. Бут. 2:2, 3). Вона тисячі років була нагадуванням про великого Творця і Його могутність.

Чи може таке бути, що апостоли замість суботи почали святкувати неділю? Ні! Навпаки, у книзі Дії святих апостолів всюди йдеться про дотримання апостолами і першими християнами суботнього дня (див. Дії 13:42–44; 16:12–13; 17:1–2; 18:1–4; а також Луки 23:54–56). У Святому Письмі немає жодного натяку на перенесення святості суботи на неділю. Тому в сучасних християн немає жодної біблійної

підстави дотримуватися неділі як святого дня замість суботи. Віра наших батьків відображена в тих принципах, яких дотримувалися Ісус Христос, Його апостол Андрій та учні Андрія на українських землях.

ОДНА ІСТИННА ВІРА

«Звертайтеся до Закону й свідоцтва! Якщо вони не так кажуть, як це, то немає для них зорі ранньої!» (Ісаї 8:20). Сьогодні, незважаючи на те що християнству в Україні близько двох тисяч років, залишається актуальним питання: що є мірилом істини для минулого, теперішнього і майбутнього? Чи відповідає наша особиста віра вірі перших християн? Бог дав людству Своє Слово і Божий Закон, який складається з Десяти Заповідей, як вічне й універсальне мірило добра та зла, істини й омани, правди та брехні. Без визнання найвищого морального авторитету Слова Божого немислимо здобути справжню біблійну віру. Визнання ж цього найвищого авторитету Біблії і її неперехідного вчення і є істинна основа віри кожного християнина. Як немає двох різних Спасителів, немає Біблій з різними вченнями, так немає і різних ширих вір. Тому апостол Павло і написав: «Один Господь, одна віра, одне хрещення...» (Ефес. 4:5).

¹ Архим. Спиридон Кисляков. Исповедь священника перед церковью. // Образ и подобие, № 2 (2), 1993. С. 24.

² Робертсон Дж. С., Герцог И. И. История христианской церкви. СПб, 1890–1891. Т. 1. С. 159.

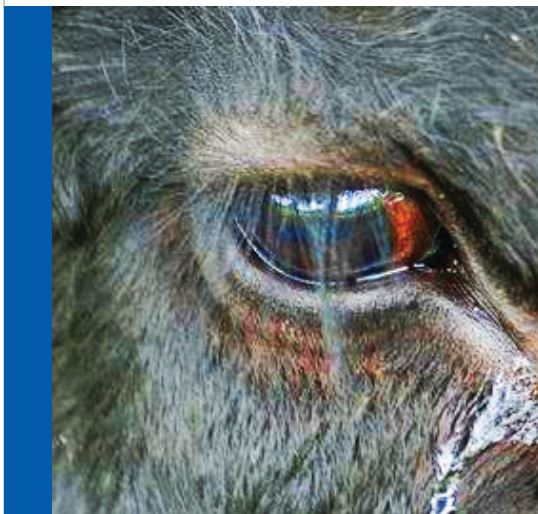
Сльози бика

Був звичайний робочий день, коли несподівано один бик, який очікував своєї черги на забій, впав на коліна і почав плакати! «Люди думають, що тварини не плачуть, але цей бик плакав, зовсім як дитина», – сказав Біллі Фонг представникам преси. Там було чоловік десять, усі м'ясники, звиклі заробляти на життя забоем худоби. І в них усіх з очей полилися сльози. Вони були настільки зворушені тим, що сталося, що викупили бика і передали його в буддистський храм, де він спокійно доживає до кінця своїх днів.

Ця незвичайна історія сталася на бойні в Гонконзі, коли тварину тягнули до забійного цеху. Він несподівано опустив передні ноги на землю, і з його очей полилися сльози. «Коли я побачив, як бик плаче із сумом і страхом в очах, мене почало трясти», – розповів м'ясник. «Я покликав інших робітників, ми не могли його зрушити з місця, поки не пообіцяли, що збережемо йому життя. Тільки після цього він встав і пішов з нами. Здавалося, що ця велика тварина розуміла кожне наше слово», – свідчив Тат Нін.

Деякі працівники бойні відразу ж звільнилися за власним бажанням. Вони сказали, що більше ніколи в житті не вбиватимуть, що ніколи не забудуть того, як з великих сумних очей по обличчю бика котилися сльози.

І сказав Бог: «Оце дав Я вам усю ярину, що розсіває насіння, що на всій землі, і кожне дерево, що на ньому плід деревний, що воно розсіває насіння, – нехай буде на їку це вам!» (Бут. 1:29).

ТЕЛЕКАНАЛ "НАДІЯ"

www.hope.ua

Позитивне телебачення для всієї родини

ТБ - програма*

НЕДІЛЯ	ПОНЕДІЛОК	ВІВТОРОК	СЕРЕДА	ЧЕТВЕР	П'ЯТНИЦЯ	СУБОТА
00:00 Так промовляє Біблія	00:00 Богослуження в Храме на Подоле	00:00 Поспілкуймося	00:00 Роженніе заново	00:00 Модная книга	00:00 Поспілкуймося	00:00 Богослуження в Храме на Подоле
01:00 Так промовляє Біблія	01:00 Музична скринька	01:00 Є проблема	00:25 5 хвилин для вічності	00:20 5 хвилин для вічності	01:00 Є проблема	01:00 Біблія продовжує говорити
02:00 Модная книга	01:30 Хочу Вас спросить	01:30 Земля обетованная	00:30 Дорогами християнства	00:30 Под абажуром	01:30 Лицом к лицу	01:30 Принято считать
02:20 Духовный дом	02:00 Модная книга	02:00 Философия	01:00 Вдохновение	01:00 Непростое состояние	02:00 Открытая книга	01:50 Ваша думка
02:30 Открытый разговор	02:30 Духовный дом	02:30 Принято считать	01:30 Открытый разговор	01:30 В начале было Слово	02:30 В начале было Слово	
03:00 Готовим вместе	03:00 Открытый разговор	03:00 Открытый разговор	02:00 ДИАГНОЗ: здоровье	02:00 Открытый разговор	03:00 Духовный дом	
03:15 Десять Заповедей	03:15 Десять Заповедей	03:30 Контрасты души	02:30 Тайна жизни	02:30 Тайна жизни	03:40 Вихід поруч	
03:25 5 хвилин для вічності	03:30 Лицом к лицу	04:00 В начале было Слово	03:10 Модная книга	03:10 Модная книга	04:00 Так промовляє Біблія	
04:00 Сила Одного	04:00 Сила Одного	04:30 Лицом к лицу	03:30 ДИАГНОЗ: здоровье	03:30 ДИАГНОЗ: здоровье	04:30 Сила Одного	
04:30 Дорогами християнства	04:30 Открытая книга	05:00 Ваша думка	04:00 Контрасты души	04:00 Контрасты души	05:00 Контрасты души	
05:00 Контрасты души	05:00 Контрасты души	05:30 Непростое состояние	04:30 Духовный дом	04:30 Духовный дом	05:30 Счастье вопреки всему	
05:30 В поисках истины	05:30 В поисках истины	06:00 В центре внимания	05:00 Философия	05:00 Философия	06:20 Ваша думка	
06:00 Роженніе заново	06:00 Роженніе заново	06:30 Евангелие в современном мире	05:30 Дорогами християнства	05:30 Дорогами християнства	06:30 Вкус здоровья	
06:30 Біблія, як вона є	06:30 Біблія продовжує говорити	07:00 Тайны Царства Божия	06:00 Предсказания древности	06:00 Тайны Царства Божия	06:50 Біблія, як вона є	
07:00 Хочу Вас спросить	07:00 Тайны Царства Божия	07:00 Тайны Царства Божия	07:00 Тайны Царства Божия	07:00 Тайны Царства Божия	07:00 Тайны Царства Божия	
07:30 Так промовляє Біблія	10:00 Поспілкуймося	08:00 Счастье вопреки всему	08:00 Є проблема	10:30 Так промовляє Біблія	08:00 ...є Любов	
08:00 Сила Одного		08:30 Хочу Вас спросить	08:30 Хочу Вас спросить	11:00 Тайны Царства Божия	08:30 Открытый разговор	
08:30 Дружболандия		09:00 Тайны Царства Божия	09:00 Тайны Царства Божия	12:00 Музична скринька	09:00 Тайны Царства Божия	
09:00 Выход рядом		10:00 Модная книга	10:00 Модная книга		10:00 ДИАГНОЗ: здоровье	
09:25 5 хвилин для вічності		10:20 Ваша думка	10:20 Ваша думка		11:00 Тайны Царства Божия	
09:30 Страницы для души		10:30 Страницы для души	10:30 Страницы для души		12:00 В центре внимания	
09:45 Вкус здоровья		10:45 5 хвилин для вічності	10:45 5 хвилин для вічності		12:30 Евангелие в современном мире	
10:00 Мамины секреты		10:50 Познаем истину	10:50 Познаем истину		13:00 Тайна жизни	
10:10 Советы и мнения		11:00 Тайны Царства Божия	11:00 Тайны Царства Божия		13:40 Выход рядом	
10:30 ДИАГНОЗ: здоровье		12:00 Роженніе заново	12:00 Роженніе заново		14:00 Лицом к лицу	
11:00 Біблія продовжує говорити		12:20 5 хвилин для вічності	12:20 5 хвилин для вічності		14:30 Так промовляє Біблія	
11:30 В центре внимания		12:30 Евангелие в современном мире	12:30 Евангелие в современном мире		15:00 Поспілкуймося	
12:00 Богослуження в Храме на Подоле		13:00 Открытая книга	13:00 Открытая книга			
13:20 Ваша думка		13:30 Модная книга	13:30 Модная книга			
13:30 Роженніе заново		14:00 Лицом к лицу	14:00 Лицом к лицу			
13:50 5 хвилин для вічності		14:30 Хочу Вас спросить	14:30 Хочу Вас спросить			
14:00 Богослужіння у Львові		15:00 Познаем истину	15:00 Познаем истину			
14:30 Музична скринька		16:00 Чудесный магазин у Львові	16:00 Чудесный магазин у Львові			
15:00 Открытая книга		16:20 В гостях у Добрячка	16:20 В гостях у Добрячка			
15:30 Непростое состояние		16:40 Мастерская добрых дел	16:40 Мастерская добрых дел			
		17:00 Открытый разговор	17:00 Открытый разговор			
		17:30 Є проблема	17:30 Є проблема			
		18:00 ...є Любов	18:00 ...є Любов			
		18:30 Так промовляє Біблія	18:30 Так промовляє Біблія			
		19:00 Поспілкуймося	19:00 Поспілкуймося			
		20:00 Сила Одного	20:00 Сила Одного			
		20:30 5 хвилин для вічності	20:30 5 хвилин для вічності			
		20:40 Ваша думка	20:40 Ваша думка			
		20:50 Вечірні історії	20:50 Вечірні історії			
		21:00 Роженніе заново	21:00 Роженніе заново			
		21:20 Біблія, як вона є	21:20 Біблія, як вона є			
		21:30 Непростое состояние	21:30 Непростое состояние			
		22:00 Под абажуром	22:00 Под абажуром			
		22:30 Вихід поруч	22:30 Вихід поруч			
		23:00 В начале было Слово	23:00 В начале было Слово			
		23:30 Принято считать	23:30 Принято считать			
		23:50 Духовный дом	23:50 Духовный дом			

АНОНС

ПОСПІЛКУЙМОСЯ

Молодіжне ток-шоу про найбільш **БЕНТЕЖНЕ**

НД., СР. – 19:00; ПН. – 10:00; ПТ. – 15:00

ВЕДУЧИ Олександра Дмитренко
Сергій Степанюк

Параметри налаштування супутникового телеканалу "Надія":

Канал: Nadiya TV
Супутник: ASTRA-4A (Sirius), 5° сх.д.
Частота прийому: 12.284 МГц
Поляризація: V, FEC 3/4
Швидкість потоку: 27.500 Мбіт/с

ЦІЛОДОВОГО

Дивіться програми телеканалу в мережі Інтернет 24 години на добу 7 днів на тиждень на сайті

www.hope.ua

Телефони гарячої лінії:

0 800 50 157 80
(093) 50-157-80
(066) 707-00-05
(098) 707-00-05

Молитовна підтримка
Розмова зі священнослужителем
Сімейна консультація
Питання, побажання і пропозиції

Вивчайте Біблію разом з нами on-line на сайті www.bibleschool.com.ua

Ваші пропозиції, побажання, зауваження надсилайте на адресу:

✉ contact@hope.ua

а/с 36, Київ - 71, 04071 Україна

hope_channel_ukraine

Замовити диски або безкоштовний каталог відеопродукції **
Ви можете за адресами:

zakaz@hope.ua

а/с 36, Київ - 71, 04071 Україна

або за телефонами гарячої лінії
(** Оновлені каталоги будуть у наявності у вересні)

Диски

Мастерская добрых дел

Не випадково дівтора у дворі полюбляє заходити до майстерні чоботаря Афанасія. Адже він не тільки майстер на всі руки, але й цікавий оповідач повчальних історій.

Мова: російська

Дорогами християнства

Більшість українців асоціює вислів «Християнство в Україні» з князем Володимиром та відомим хрещенням Русі, проте мало хто знає, що вістка Божа проповідувалась на наших землях задовго до приходу князя Володимира.

Мова: українська

Іван Франко

***

Коли обід хтось славний зготував,
Наїдки найдобріші та напитки,
Царя самого в гості завізав,
А солі не додав до страв, –
Які ж із них пожитки?

Отак і той, хто наложив печать
На серце: сам без дружньої розмови
Жиє для себе – хоч би був не знать
Як чесний, не приблизиться на п'ядь
До Бога без любови.

Вся чеснота, весь труд його марний,
Молитва, піст і жертви всі й тривога, –
Все те, мов пил, розвіє Суд страшний.
Одна любов з них зробить скарб цінний
Перед престолом Бога.

***

Не такого посту хоче Бог від нас,
Щоб сушив ти тіло й дух приспав ураз.

Бо який пожиток тілом голод знати,
А без добрих вчинків духом умирати?

І який пожиток від їди здержатися,
А на блуд і здирство пильно поспішатися?

І який пожиток, щоб лица не мити,
А в холодну пору голого не вкрити?

І яка заслуга, що в нас тіло сохне,
А у нас голодний під порогом дохне?

Чи то дуже чесно всю ніч в темній хаті
Гаряче молитися, к Богу припадати,

Поки там під тином з голоду та стужі
Умирають бідні, зойкають недужі?

***

Два їздці були раз: митар
І вельможний фарисей;
До мети взялися бігти.
Хто допаде? Той чи сей?

Ся мета – життя у небі,
Щоб до неї дочвалать,
Фарисей запряг два коні:
«Чеснота» одного звать,

Піст, молитва, дари вбогим.
Хто був другий кін? А, ба!
Гордість, злобная обмова
І гідка самохвальба.

Шарпнули оті два коні:
Сей сюди, а той он там,
Розірвали віз надвое,
Провалився їздець і сам.

Тим часом убогий митар
Шапу «Смирність» як запряг,
То помалу, але певно
До мети свій віз дотяг.

***

Коли побачиш праведного в муках,
В терпінню, болях і в тяжкій неволі,
Як він терпливо і без нарікання
Несе тягар свій, не кляне нікого.
То знай, що певність ту нерукотворну
Сам Бог вложив на тее в душу,
Щоб він своїм терпінням і змаганням
Зміцнив життя найбільшій основи.

Коли побачиш грішних і неробів,
Що в розкошах живуть і в марнотратстві
Людською кривдою та самохвальством,
То не ревнуй на Божу справедливість,
Бо знай, що, вичерпавши все се,
Що їм життя такеє дати може,
Вони банкрутами і жебраками
Опиняться в великім Царстві Духа.

***

Сам лицемірствує з собою,
Хто людським горем і журбою
Турбується з самохвальбою.

Хто при пирах або в гостині
Багаті сипле милостіні,
Гроша ж не дасть своїй дитині.

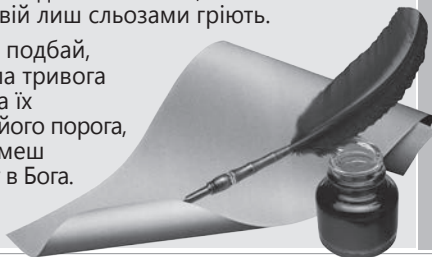
Для людської хвали й реклами
Будує триумфальні брами,
А своїх пускає з торбами.

Про справи буцим дба народні,
Чужих виймає з біди безодні,
Свої ж і голі, і голодні.

А ти про своїх дбай найближчих,
Про тих безпомічних, найнижчих,
Про тих безрадних і найтихших,

Що допімнутися не вміють,
І явно зажадать не сміють,
І жаль свій лиш сльозами гріють.

Про тих подбай,
щоб зла тривога
Не гнала їх
від твого порога,
То матимеш
заслугу в Бога.

ІЗМАРАГД
Івана Франка

Світлана Козаченко

За часів радянської влади у підручниках з вивчення творчості цього українського поета, белетриста, вченого, письменника, публіциста й громадського діяча приділялася увага лише тим його творам, де звучав заклик до боротьби, порушувалися гострі питання класової нерівності. Тогочасні чиновники від освіти смакували літературними доробками «каменяр», в яких домінувало негативне ставлення до релігії, показуючи автора виключно як безбожника і атеїста, приховуючи при цьому твори великого генія, де освітуються біблійні сюжети чи проповідується євангельське вчення. Отож, ми спробуємо виправити огріхи комуністичної ідеології.

Насправді Іван Франко був глибоко релігійною людиною. У свої 18 учень Дрогобицької гімназії пише в одному зі своїх перших віршів «Моя пісня»:

*Та вдяка й слава тобі, Боже,
Бо мудра воленька твоя,
Нещастя жадне не спроможе,
Щоб нарікав на тебе я.
У вир життя мене ти кинув,
Та серце жаром запалив,
І, мов на квітку ту, краплину
Роси небесної спустив.*

А вже в роки студентства (1875) на філософському факультеті Львівського університету він поринає в політичне життя тогочасної галицької молоді і створює вірш «Любов», який є поетичною версією біблійного «Гімну Любові» апостола Павла в Першому посланні до коринтян (13-й розділ), у якому говорить: «...Любов-бо довготерпелива, Ласкава й смирна, й знає честь, Независтна й пакіслива, – Любов за нас пішла на хрест. Не горда, честі не бажає, Терпить, відплати не шукає...»

Згодом у житті молодого Івана розпочинаються справжні випробування. І перше з них – арешт у червні 1877 року: «Безтолковий процес, котрий упав на мене, як серед вулиці цегла на голову, і котрий скінчився моїм засудженням, хоч у мене не було за душею і тіні того гріха, який мені закидували... Та не сама тюрма, засуд кримінального суду, а особливо те, що я опісля застав на світі – сто раз тяжчий і несправедливий засуд цілої суспільності страшенно болів мене» [1].

Несправедливий арешти, виключення з університету, недовіра щодо його благонадійності з боку суспільства та близьких товаришів виливаються у відчайдушний протест у відомому нам революційному вірші «Товаришам із тюрми»:

*Не молись вже більше до Бога:
«Най явиться нам царство твоє!»
«Бо молитва – слаба там підмога,
Де лиш розум і труд у пригоді стає.*

Після арешту юнак отримав новий удар – відмова батьків його нареченої у шлюбі з нею. Цей біль та відчай і вилилися у рядках «Зів'ялого листа»: «Не боюсь я ні Бога, ні біса, маю серця гіпотечку чисту...»

Та це не є свідченням того, що поет зрікся віри, Бога, Святого Письма. Він лишень іноді дискутує, бо ж шанування і восхвалення Слова Божого і Його святого вчення звучить у більшості творів письменника.

Особливе місце у творчості поета посідає видання «Мій Ізмарагд» (1897), яке об'єднало твори, написані за мотивами стародавніх притч, легенд, повань, що містилися в давньоруських рукописних збірниках. У цій збірці пе-

реважно звучать мотиви християнської філософії – це рефлексії поета про добро й зло, красу і вірність, обов'язок людини і сенс її життя. До збірки входять пронизані християнською мораллю цикли «Поклони», «Паренетикон», «Причті», «Легенди».

Зрештою слід зазначити, що чимало українських священиків, які особисто знали Франка-історіософа, одноостанно відзначають його побожність. Храми, які під час вакацій відвідував письменник, пам'ятають його милозвучний спів під час літургії. Очевидці згадували: «Зараз першої неділі той ославлений атеїст явився в церкві, зайняв місце поміж господарями, а коли почалася Служба Божя, підійшов до крилоса і співав разом з дяками...» [2].

Для багатьох читачів буде відкриттям і той факт, що Франко навіть робив переклади Біблії. На сліди присутності Святого Письма в його текстах натрапляємо ще в гімназійних доробках, коли молодий Іван (за його словами) «переписав» «Пророцтво Ісаї» (текст обривається на початку п'ятого розділу книги Ісаї) та книгу Йова (12 розділів). З пізніших звернень Франка-перекладача до книг Старого Завіту – переклади першого і другого розділів книги Буття (1905), переклад оповідання про смерть Мойсея в передмові до другого видання поеми «Мойсей» (1913), переклад кількох фрагментів Євангелія від Луки, Євангелія від Матвія та Дій святих апостолів у розвідці «Молитва за ворогів» (1911), переклад уривків із книг Суддів і Самуїла, а також із книги Буття (розд. XVI і XVIII), які маємо в розвідці «Благовіщення. Порівняльний дослід біблійної теми. З додатком благовіщенської драми Івана Дамаскина в віршованім перекладі на церковнослов'янську мову» (1914), зрештою – студію «Пісня Дебори. Найдавніша пам'ятка старогребейської поезії» (1912) [3].

Насамкінець, вже важкохворий І. Франко 1913 року на святкуванні 40-річчя своєї творчої діяльності виголосив слова, які пояснюють його ставлення до віри в Бога. Микола Голубець згадує: «Франко сидів у першому ряді крісел, слухав наших словословій і... плакав, а коли запанувала в залі святочна тиша, Франко піднявся з місця, вийшов на естраду й почав промову: «До помилок, що я їх коли-небудь зробив, належить моя праця «Біля підвалин радикальної партії». Нещастям нашого народу є те, що я приложив рук до створення партії, що зрушила в народній психіці основи християнського світогляду. Наша молодь не читає Святого Письма! Коли б я мав вам подати якусь пораду, то це – наближувати до Бога» [4].

Відновлюють правдиву постать Івана Франка, спотворену радянським

літературознавством і компартійною ідеологією, і спогади Зоні Моджейовської, яка доглядала Франка у львівській лікарні 1915 року за рік до смерті. «Я відважилася (мала 17 років!) запитати Франка: – Чи то правда, пане докторе, що ви, як люди кажуть, не вірите в Бога?

– Ні! – відповів Франко. – Панно Зоню, я вірю і вірю в Бога не так, як ви всі. Ой, люди, люди, ви мене не розумієте й це найбільше болить! – і замовк у задумі, а я непомітно вийшла.

Одного дня вранці під кінець квітня покликав мене до себе й каже:

– Сідайте, панно Зоню, отут близько мене, щось вам скажу. Я не можу спати й нині над раном розступилися стіни й прийшов до мене Бог, мій Бог – не лякайтеся, панно Зоню – так, то був мій Бог, і каже: „Іване, подай свої руки! Чи ти віриш у мене? – Вірив і вірю, Боже, люди мене не розуміли, кажу» [5].

Безперечно, у Івана Франка була своя дорога до Бога. Була вона тернистою, звивистою, сповненою сумнівами, ваганнями між протестами та революційними поривами. Однак поет ніколи не впадав у безодню вульгарного атеїзму.

Що проживеш весь вік убого?

*Значить, не вкрай ніщо ні в кого,
А чесно працював на хліб.*

*Та й те подумай ще, будь ласка:
Твоїйого "я" найкраща частка*

З тобою враз не ляже в гріб...

(Уривок з вірша «Україна мовить»)

Отже, з огляду на літературну спадщину великого світового генія Івана Франка зазначимо, що його «безбожні» думки очевидні всього лише в кількох епізодах, а головна місія поета, письменника, перекладача, науковця, гуманіста, громадського діяча означена такими словами: «Нехай добре пам'ятають українці, що здобуття вільного кутка землі для себе – це ще не все, це лише "задаток" до обітованого краю; не "скарби землі" мають бути оконченою метою українського народу, тільки "скарби Духу". Обітованим краєм має їм бути безмежна, осяйна Країна Духу...»

Література:

1. І. Франко. Твори у 20 т. – К., 1955. – Т. 1, 8, 11, 13, 20.
2. Спогади про Івана Франка. Львів, 1926. – С. 68.
3. Баб'як П. Наукова творчість І. Франка, базована на старожидівському письменстві та біблійних мотивах // Визвольний шлях. – 1987. – № 2. – С. 199–217.
4. Спогади про Івана Франка / Упоряд., вступ. сл., прим. М. І. Гнатюка. – 2-е вид., доп., перероб. – Львів, 2011. – 814 с.
5. Влада Ігор (Возняк) про Івана Франка // Ел. ресурс: <http://www.christusimperat.org/uk/node/28122>.

Ми для Бога

приємні пахощі Христа

Анатолій Поліщук,
Рівненська область
м. Сарни

Квітує луг, карпатська полонина, свіжий подих весняного вітру, прохолода лісу, свіжоспечений хліб маютьприємніпахощі, що позитивно впливають на свідомість, емоційну сферу і ваблять нас. Занурюючись у різноманітний невидимий світ пахощів, ми не припиняємо дивуватися і насолоджуватись ними. Аромат маленької конвалії змушує нахилитися, від пахучого куща троянд не хочеться відходити, ефіри соснового бору наче промовляють: «Залишайся відпочити!» Безперечно,приємніпахощі – це велика сила благотворного й оздоровчого впливу на організм людини.

Невипадково апостол Павло використовує таке порівняння, коли говорить про послідовників Христа: «Бо для Бога ми єприємнимипахощами Христа між тими, що спасаються, і між тими, що гинуть» (2 Кор. 2:15). Бог подарував нам зір, слух, смак, але саме слово «пахощі» використане в Біблії, аби підкреслити нашу значущість у Його очах.

Господь подбав, щоб і ця важлива властивість була присутня в описі діянь Ісуса Христа. У Євангелії від Марка 14:3 читаємо: «Коли ж був Він у Витанії в домі Симона прокаженого і сидів за столом, підійшла жінка, що мала алебастрову посудину чистого дорогоцінного нардového мира. Надбавши алебастрову посудину, вона вилила миро на Його голову». Правда, реакція очевидців цього дійства була досить бурхливою.

На відміну від інших, євангеліст Лука подає розгорнутий діалог цієї історії, у якому беруть участь Христос, учні та колишній проказаний Симон. У 7-му розділі з 36-го по 50-й вірш автор прослідковує деякі деталі та вибирає для запису контрастні моменти. Приміром, він звертає увагу на ініціативність частувальника та його статус фарисея, а значить, очима людей, праведної і заможної людини. Марія ж була грішницею і небагатою. Якщо Симон, котрого зцілив Христос сидить, імовірно, безтурботний і радісний за бенкетним столом, то в цей час Марія сидить біля ніг Ісуса з очима, повними сліз, каяття і вдячності. Міркування та дії фарисея Спасителя засуджує, а думки та вчинок жінки – схвалює. Дещо лицемірні й раціональні нарікання учнів Христос не приймає, а відверту жертівність Марії високо цінує.

Ароматну оливу, яку могли купити тільки дуже багаті люди, жінка вилила на ноги Ісуса з великої і щирої любові до Нього. У Євангелії від Івана 12:4–6 читаємо: «Каже один з Його учнів, Юда Іскаріотський, який мав Його видати: Чому б не продати це миро за триста динарів і не роздати бідним? Він сказав це не тому, що журився бідними, але що був злодієм і, маючи скриньку на гроші, носив те, що вкидали». Невдовзі він отримав за зраду Христа 30 срібняків! Марія ж не пошкодувала для Господа відкладених коштів, які здобувалися важкою працею впродовж цілого року. Яка велика різниця!

Євангеліст Лука робить акцент на всеосяжній і милосердній любові до розкаяного грішника, Матвії і Марк зо-

середжують увагу на головному призначенні унікальних пахощів: «Що могла, те зробила вона: заздалегідь намастила Моє тіло на похорон...» І справді, іншої можливості уже не буде. Воїни знущалися з Ісуса, бичували і били тростиною – та Його тіло продовжувало нести у світ пахощі. Зрештою, цвяхи, які пронизували руки та ноги Христа, не могли стримати благотворного запаху.

Варто зауважити, що там, у Симона, про вчинок Марії дізналися абсолютно всі, хто був присутній, адже дорогоцінні таприємніаромати не можливо приховати. Так і Євангеліє Ісуса Христа буде поширюватися світом: «Запевняю вас: де тільки буде проповідуватися ця Євангелія в усьому світі, – те, що вона зробила, буде сказано в її пам'яті!» (Марка 14:9). Учинок Марії символічно вказав на те, що жертва Христа будеприємнимароматом спасіння для мільйонів майбутніх послідовників, як читаємо в Посланні до ефесян 5:2: «... як і Христос полюбив нас і видав Себе за нас як дар і жертву Богові, якприємніпахощі».

«Бо для Бога ми єприємнимипахощами Христа», – образне та багатозначне висловлювання. Аби збагнути всю глибину Христових «пахощів» у нас, хочу зупинитися на деяких особливостях самих ароматів, апелюючи до власного досвіду й Біблії.

Колись, працюючи в школі вчителем географії, я приймав іспит. Зазвичай під час іспиту на столи ставлять букети квітів. Учні одного з 9-х класів просто завалили клас пишущими та духмяними півоніями. Комісію екзаменаторів спочатку цеприємно вразило. Через півтори години насолоди пахучими квітами я хотів підійти до географічної карти, але чого зробили мені не вдалося, бо відчув, що голова йде обертом. Щоб скористатися поблжками на іспиті, діти «залучили» запах півоній, адже «запаморочений» вчитель не буде суворо оцінювати, не помічатиме їхніх шпаргалок». Так припускали вони. А я зрозумів одне: пахощі мають дуже сильний вплив.

Коли я відпочивав у Місхорі, що в Криму, один з бізнесменів-новоприбульців запевняв мене, що планує прокидатися о шостій ранку для занять спортом і бігом. Натомість я зізнався, що тут раніше восьмої не прокидаюся. Що ви думаєте? Запах хвойних середземноморських дерев і свіжість моря, заспокоїливі чаї та ароматичні ванни, квіти й природа справляли на мого сусіда настільки розслаблювальний та відпочинковий ефект, що його було важко підняти з ліжка й до сніданку о 8.30. Отож,приємніпахощі – це дієва складова життя.

Боже Слово говорить, що цариця Шевська, відвідуючи Соломона, принесла в подарунок не що інше, як ароматичні ефірні олії. Разом зі сріблом і золотом, дорогоцінним камінням особливо вартісними в давнину були та й зараз є пахощі.

Згадаймо: прогулюючись алеєю, ви ловите щось загадкове і ніжне, озираєтеся довкола й переконаєтеся, що це – кущ квітучого бузку чи жасмину або цвіт липи чи акації. Погодьтеся, що гарний запах не

просто поширюється – він дивним чином «програмує» нашу поведінку та покращує настрій. Ми обов'язково зупинимось для того, щоб з'ясувати, що несе нам такуприємність. Отже, пахощі певним чином втручаються у хід наших думок.

Село. Галявина, де росте чебрець, свіжоскошена трава, вечірня матіола, пахуче сіно – це перелік запахів, котрі за 2-3 дні здатні відновити життєві сили міського перевтомленого мешканця сучасної цивілізації. Якщо ви знервовані чи роздратовані – чай із м'яти швидко заспокоїть, а розрізаний свіжий лимон біля ліжка дитини вранці не тільки розбудить, а й збадьорить. Як бачимо, запахи можуть певною мірою навіть змінювати поведінку та самопочуття людини.

Віддавна невід'ємною складовою священнодійства у старозавітній скінії були ароматичні оливи й пахощі. У книзі Вихід 30:23–28 написано: «А ти візьми собі найкращих пахощів: самотечної мірри п'ять сотень шеклів, і запашного цинамону половину його: двісті й п'ятдесят, і запашної очеретини – двісті й п'ятдесят, і касії п'ять сотень шеклів на міру шеклем святині, та гін оливкової оливи. І зробиш її миром святого помазання, масть складену, робота робітника масти. Це буде миро святого помазання. І намастиш ним скинію заповіді, і ковчега свідоцтва, і стола та всі речі його, і свічники та речі його, і жертівника кадила, і жертівника цілопалення та всі речі його, і вмивальницю та підставу її». Розуміючи вплив пахощів на людей, Господь дбає про святиню та служіння в ній особливо ретельно. Окрім рецепту і співвідношення трав, Він також дає вказівки щодо застосування унікальної оливи.

Бог потурбувався, аби запах святині, Його присутності, був неповторним та унікальним, тому не дозволив жодних скопійованих аналогів, адже запахи викликають у свідомості людей певні асоціації. Приміром, запахи їжі ведуть до кухні, їдальні чи кафе; запахи паперу та свіжої друкарської фарби підказують, що ви потрапили до книжкового магазину.

Пам'ятаю своє дитинство: ще малюком я грався на подвір'ї, де росли рідкісні квіти з тонким, ледь помітним ароматом, котрі згодом я ніде й ніколи не зустрічав. Минуло майже 20 років. Через будівництво на нашому об'єкті, де не візьмись, з'явилися «недоторки», як ми їх називали колись. Згадайтеся, як мені вдалося впізнати майже забуті рослини? Правильно, за ароматом. Тепер щоразу, коли я йду повз ці квіти, мої думки вмиють відлітають у далеке дитинство. Отже, запахи мають силу пробуджувати спогади і створювати чітку асоціацію.

Господь через апостола Павла нагадує: «Бо для Бога ми єприємнимипахощами Христа». Чи виконують сповна цю світлу місію християни? Що можуть сказати про нас довоколишні? Чи є середина нас «пахощі Христа», аби змінити поведінку гнівливих, сердитих чи роздратованих людей довкола? Чи маємо можливість підбадьорити й пробудити когось до життя з Богом? І взагалі:

Завчасно

«Від Господа сталося це, і дивне воно в очах наших» (Псал. 118:23).

Був ранок, коли я вийшла з будинку; того дня мені потрібно було виступати перед аудиторією. Мої дії автоматично йшли одна за одною: натискаю дистанційний ключ і відкриваю гараж, повертаю ключ запалення, закриваю дверцята машини, виїжджаю заднім ходом по доріжці від гаража на вулицю – таке знайоме і звичне для мене заняття.

У кінці доріжки я відчула непереборне бажання повернутися в будинок і захопити із собою кілька колгот. Моєю першою реакцією було проігнорувати цю думку. Адже я ніколи раніше не брала із собою зайвих колгот. «Навіщо тоді робити це зараз?»

Це почуття не покидало мене. Здавалося, на відеоекрані моєї пам'яті відобразилися слова: «Повернися в будинок і візьми зайві колготи». Я натиснула на гальма. Одне з прийнятих мною на Новий рік рішень полягало в тому, щоб звертати увагу на інтуїцію – навіть якщо я не можу негайно знайти їй розумне пояснення. «Зараз саме час звернути на це увагу», – подумала я, проробляючи у зворотному порядку все те, що робила хвилину тому. Через 60 секунд я знову була в машині, у моїй сумці лежали нові колготи.

Як завжди, перш ніж вирушити в дорогу, я провела декілька перших хвилин, розмовляючи зі своїм найкращим Другом, складаючи плани на день і просячи керівництва. У вуличному русі утворився затор, і я була рада, що виїхала з будинку завчасно. Рухаючись у потрібному напрямку, я опинилася в центрі міста і поставила автомобіль на стоянці під хмарочосом. Тримавши в руках сумку, я подивилася на інформаційний стенд, визначаючи, де знаходиться місце мого призначення – конференц-зал у мезоніні.

Коли я вже пройшла на ескалаторі половину шляху, раптом він зупинився, а потім, зробивши декілька різких поштовхів, миттєво повалив мене на металеві східці. Продовження руху не було. Підіймаючись вгору по нерухомому тепер ескалатору, я намагалася визначити величину збитку. Хоч я істотно не постраждала, через падіння на моїх колготках на обох ногах утворилися стрілки – широкі доріжки, які нестримно рухалися в обох напрямках. Що робити?

Моя презентація повинна початися менш ніж за 10 хвилин.

Раптом мої думки зосередилися на запасних колготах у сумці і жіночій туалетній кімнаті, двері в яку виявилися прямо переді мною. Я усміхнулася. Перш ніж я усвідомила свою потребу, Бог відповів завчасно (див. Ісаї 65:24). У мене не було й тіні сумніву в тому, що, якби мені довелося робити свою презентацію зі стрілками на колготах, такими очевидними для всіх, емоційне навантаження було б дуже високим. Я зможу краще зосередитися на своєму виступі, коли мій зовнішній вигляд буде бездоганним!

Лука писав, що Бог пам'ятає навіть про горобців, малих птахів (див. Луки 12: 6, 7). Тепер я ще раз отримала реальне підтвердження того, що Бог піклувався про мене. Він був зацікавлений у тому, щоб допомогти мені стати тим, ким я можу бути. Бог відповів на мою потребу перш, ніж я усвідомила її. Яке це щастя бути дочкою Царя!

Армін Тейлор

чи створює асоціацію Спасителя, Ісуса Христа, спогад про нас іншими? Зізнаюся, без Христа, щоденної віри в Нього та посвяченого життя ми не зможемо позитивно впливати на інших. Тільки Христос – Спаситель, тільки Він помер за грішних людей, тільки Він несе спасенний аромат Доброї вістки для світу, близького до загибелі.

Тож із вірою в Господа Ісуса Христа, як відда-на й вдячна Марія, поширюймо у доброті й любові «пахощі» Євангелія!

Підкорювачі вершин

Якось жабенята вирішили влаштувати змагання: хто перший залізе на вершину вежі. Зібралось багато глядачів. Усім хотілося подивитися, як жабенята стрибатимуть, і посміятися з учасників. Зрозуміло, ніхто з глядачів не вірив, що хоч одне жабеня зможе вилізти нагору. Змагання почалися, і з усіх боків почулися крики:

– У них нічого не вийде! Це занадто складно.
– Немає шансів! Вежа занадто висока!

Жабенята один за одним падали вниз, але деякі все ж трималися. Натовп кричав голосніше:

– Занадто важко!!! Жоден не зможе цього зробити!

Незабаром усі жабенята втомилися і впали.

Окрім одного, одне жабеня піднімалося все вище і вище. Воно єдине зуміло піднятися на вершину вежі. Усі почали розпитувати переможця, як йому вдалося знайти в собі стільки сил. Виявилось, переможець був глухим.

Тож, можливо, іноді й нам краще залишатися глухими до чужих сумнівів і навіть похвал?

Пам'ятка для батьків

«Привчай юнака до дороги його, і він, як постаріється, не уступить з неї» (Прип. 22:6).

- 1) Мої ручки маленькі: будь ласка, не чекайте від мене досконалості, коли я заправляю ліжко, малюю картинку або кидаю м'ячик. Мої ніжки коротенькі: будь ласка, йдіть повільніше, щоб я встигав за вами.
- 2) Мої очки ще не бачили навколишній світ, як бачили його ваші очі: будь ласка, дозволяйте мені досліджувати його в безпеці. Не обмикуйте мене без потреби.
- 3) Домашній клопіт нікуди не подінеться. Я буду маленьким недовго: будь ласка, приділяйте час, щоб розповісти мені про цей дивовижний світ і грайтеся зі мною.
- 4) Мої почуття дуже вразливі: будь ласка, будьте уважні до моїх потреб і не бурчіть на мене цілими днями (вам би теж не сподобалося, якби на вас бурчали через допитливість). Ставтеся до мене так, як ви б хотіли, щоб ставилися до вас.
- 5) Щоб рости, мені потрібна ваша підтримка. Пам'ятайте, що ви можете критикувати мої вчинки, не критикуючи мене самого.
- 6) Будь ласка, не переробляйте все після мене. Це примушує мене відчувати, ніби мої старання не цілком виправдали ваші очікування. Я знаю, це важко, але прошу вас: не порівнюйте мене з моїм братом або сестрою.
- 7) Моліться за мене!

«А ви, батьки, не дратуйте дітей своїх, а виховуйте їх у послуші та вченні Господа» (Ефес. 6:4)

Важливіше за дихання: близькість у шлюбі

Підготувала
Аліна Левандовська

Дивно, але немає нічого складного в тому, щоб юнак і дівчина покохали один одного. Але ще більш дивує, що мільйонам молодих людей, котрі пережили чарівність любові, яка пов'язала їх шлюбом, так і не вдалося зберегти її після весілля. Секрет полягає в слові, яке має величезну важливість у шлюбі, – близькість. Поняття «близькість» походить від латинського «intimus», що означає «найглибше», «таємниче».

У Буття 2:24 ми читаємо: «Покине тому чоловік свого батька та матір свою, та й пристане до жінки своєї, – і стануть вони одним тілом».

Пряме значення слова «пристати» на івриті – «приліпити за допомогою клею». Чоловік і дружина приліплені один до одного, як два аркуші паперу. Якщо спробувати розділити ці два склеєні аркуші паперу, можна порвати їх. Так само, якщо спробувати розділити чоловіка та дружину, які приліплені один до одного, – постраждають обоє, а якщо в них є діти, то постраждають і вони.

Наслідком цього стану приліпленості є той факт, що чоловік і дружина стають ще ближчими один до одного, ближчими, ніж хто-небудь або що-небудь на Землі.

У сфері міжособистісних стосунків шлюб є тим самим, що й монотеїзм у богослов'ї. На цьому рівні людських взаємин існує єдиний, гідний порівняння подвиг віри, і він полягає в тому, щоб укласти весь свій капітал довіри в одну неповторну особистість, вірити з такою силою, щоб бути готовим прожити все своє життя, спираючись на це рішення. Цей досвід називається близькістю, і вона ніколи не зупиняється на досягнутому, тому що їй немає меж, і змістом зближення стає доведення її до безкрайньої глибини.

Ми можемо описати близькість як стосунки, у яких довіра та чесність очевидні; атмосферу, у якій жоден із подружжя не боїться, що його думки, почуття чи турботи будуть засуджені.

ЦІ ОСОБЛИВІ СТОСУНКИ БАЗУЮТЬСЯ НА ЧОТИРЬОХ ЧИННИКАХ:

А) Найпотрібнішим стовпом при будівництві споруди близькості є довіра. Коли вона є, жодна зі сторін не боїться звинувачень, виправлень, контролю чи критики. Будь-яку думку і будь-яке почуття можна виразити відкрито, будучи впевненим, що їх приймуть без докорів. Чесність і повага є підґрунтям довіри. Там, де немає довіри, панує підозра. Ворогами довіри є двоєдушність і брехня. Довірі потрібний час, аби укоренитися, а якщо її похитнули або зруйнували, знадобиться ще більше часу для відновлення.

Б) Другим чинником, що сприяє появі близькості, є відкритість. Це означає, що обоє партнерів почуваються вільно без масок, зберігаючи свою особу не-вдаваною і неприкрашеною. Відсутність чесності постійно підточує, стукає у двері совісті та не дає нам спокою. Дружба партнерів залежить від взаємного відкритого й чесного обміну думками та почуттями.

В) Третій чинник – це свобода. Усвідомлення того, що кожен може йти у будь-якому напрямку без контролю його вибору другою стороною, є мірою близькості. Незалежністю наділяють без звинувачень і підозр. У кожного має бути вільне місце для розвитку власних уподобань, талантів і здібностей. Партнери не повинні змушувати один одного пристосуватися до своїх смаків.

Г) Четвертий чинник – це час. Для того, щоб довіра, прийняття, чесність і

відкритість прижилися, потрібно багато часу та спроб.

Подивимось на близькість з усіх чотирьох сторін, хоч насправді вони перетинаються й органічно існують в житті кожної пари:

1) Фізичний контакт є вираженням прихильності, взаємного подружнього задоволення, адже одним-єдиним дотиком можна висловити запевнення в любові такої сили, що життєва енергія партнера цього дня зросте у десять разів. Цим виразним дотиком на його рахунок буде покладена важлива сума душевної наснаги, так що він зможе витратити її досконалим безліч подій дня, не втрачаючи душевної рівноваги.

Тут ми говоримо не про сексуальні фізичні ласки між чоловіком і дружиною, а про те, щоб обійматися, тримати за руку, називати лагідними іменами, сидіти на колінах, спати обійнявшись, – і все це повинно бути не випадковими проявами, а постійною складовою нашого повсякденного життя. «Дотик – це найбільш природна дія у світі, наша потреба в дотику важливіша, ніж сексуальні потреби».

Для новонародженого дотик стає першим способом спілкування. Любов і лагідність, що передаються через дотик, необхідні для нашого емоційного розвитку і навіть фізичного здоров'я. Зараз, коли ми стали дорослими, ситуація мало змінилася. Ми все ще маємо велику потребу в теплі, впевненості та довірі несексуального дотику, усвідомлюємо ми це чи ні. Часто ми вдаємося до сексу, коли насправді маємо потребу лише в ласці, сповненій любові.

Фізичний контакт цілком необхідний для досягнення радості близькості, а також щоб запалити вогонь любові між чоловіком і дружиною.

Існують перешкоди, які можуть стати серйозними емоційними бар'єрами, якщо їх не подолати.

Деякі молоді пари, побудувавши глибокі любовні стосунки через ласки до шлюбу, часто відмовляються від дотиків, сповнених любові, після весілля. У чому причина? Тепер вони використовують дотики як сигнал до сексуальних стосунків. Парам треба віднайти від звички користуватися дотиками виключно в сексуальному розумінні, оскільки це позбавляє їх тепла та ніжності, котрі потрібні в шлюбі.

Досягнення цієї близькості в шлюбі зменшить потребу в сексуальних знаках, тому що між подружжям існуватиме така відкритість, що це сприятиме навіть у делікатній сфері інтимних стосунків.

Ще однією перешкодою може стати той з партнерів, який вважає, що він від природи не такий велелюбний, що йому не подобаються дотики, що це не в його стилі. Найчастіше причина цього криється в його вихованні. Якою б не була причина, будь-яка людина може навчитися висловлювати свої почуття за допомогою фізичної близькості. Будь-яка людина може бути ніжною.

Вона може змінитися навіть за кілька місяців, якщо її правильно налаштувати й підбадьорювати. У нас достатньо духовних ресурсів, аби зробити будь-які зміни.

Що робити, якщо в подружжя на якийсь час склалися погані стосунки? Чи означає це, що потрібне тривале утримання від жестів й інтимних дотиків до тих пір, поки не мине образа? Категорично ні! Терапевти помітили, що вчинки змінюють стосунки і що фізична близькість потрібна обов'язково. Навіть коли подружжя прожило роки, сварячись і воюючи один з одним, пару можна привести до пізнання теплого й ніжного дотику.

Пісня над піснями 4:10: «Яке любве кохання твоє, о сестрице моя, наречена! Скільки ліпше кохання твоє за вино, а запашність олив твоїх – за всі пахощі!»

Пісня над піснями 2:6: «Ліва рука його – під головою мою, а правиця ж його – пригортає мене!»

2) Емоційний контакт прийнято вважати головним способом досягнення близькості.

Для досягнення близькості треба, щоб кожен з партнерів поділився своїм баченням прихильності. Очевидно, що емоційний контакт значно складніший, ніж фізичний. Один філософ говорив: «Чоловік, який може зрозуміти свою дружину, може зрозуміти практично все!» Справді, Святе Письмо каже на те, що жінки значно ніжніші і значно складніші, ніж чоловіки, в емоційному плані.

Емоційна близькість починається там, де люди свідомо ділять світ один на двох, час, інтереси, почуття, думки, цілі й ідеали. Для її досягнення немає кращого способу та методу, ніж бесіда віч-на-віч.

У Першому посланні Петра ми читаємо, що «любов покриває багато гріхів». Іншими словами, потрібно намагатися не помічати чужих прогріхів і ніколи не критикувати. У багатьох родинах існує гріхозна практика: люди намагаються змінити своїх партнерів у кращий бік, критикуючи їх і вказуючи на їхні помилки. Але таким чином нікого не змінили у кращий бік. Той, хто критикує, нічого не досягне, окрім емоційного віддалення на сотні кілометрів чоловіка або дружини, які в глибині душі сумують за близькістю.

Критика може стати смертельною раною, нанесеною любові, близькості й усьому доброму, що ти намагаєшся побудувати у своєму шлюбі.

Очевидно, щоб досягти близькості та встановити довірливі стосунки, будь-який емоційний конфлікт потрібно негайно вирішити. «Сонце хай не заходить у вашому гніві» (Ефес. 4:26). Справжня любов стає перешкодою на шляху гніву, а коли ти досягнеш справжньої близькості, гнів зникає миттєво. Це таке полегшення – простити, забути та знову відчувати себе близькими. Прохання про прощення є визнанням того, що ваші стосунки настільки важливі, що ви хочете підтримувати їх у найкращому стані.

Далі буде

У. Дж. Крейг

Упродовж століть люди всього світу із задоволенням вживають виноград і виготовлені з нього продукти. Плоди винограду, як правило, ростуть у багатьох регіонах світу. Це досить відома рослина. Сік винограду, який ще не перебродив, також дуже популярний як напій свіжості.

Виноградні кісточки

Нині у виробництві розрізняють більше 50 різновидів столового винограду. Свіжий столовий виноград буває трьох основних кольорів: зеленого, червоного і темно-фіолетового. У кожного виду свій відмінний колір, смак і текстура. Сік із зелених плодів винограду називається білим.

Плоди винограду найбільш доступні у кінці літа впродовж осені.

Активні інгредієнти екстракту кісточок винограду схожі з тими, які містяться в корі французької приморської сосни (*Pinus pinaster*). Екстракт кори цієї сосни, що випускається промисловістю, продається на ринку і відомий як пікногенол.

ІСТОРІЯ ВИКОРИСТАННЯ

У XIX столітті Джон Харві Келлог використав плоди винограду для лікування пацієнтів із високим артеріальним тиском. Оскільки листя виноградної лози має в'язучі властивості, вони застосовувалися упродовж століть для лікування варикозного розширення вен, діареї та інших захворювань. Сушені плоди винограду, або родзинки, довгий час були улюбленим інгредієнтом для підсолоджування каш і випічки, а також використовувалися як десерт.

Не так давно було виявлено, що червоний виноградний сік містить речовини, які перешкоджають утворенню тромбів. У зв'язку з цим його рекомендують людям із підвищеним ризиком розвитку хвороб серця.

Фармакологічні властивості виноградного соку обумовлені змістом ресвератрола й інших флавоноїдів, таких як кверцетин і катехін. Сприятливі для здоров'я речовини у виноградному соку утворюються здебільшого в шкірці плодів, особливо червоного винограду. Ці сполуки також допомагають боротися з раком і мають протизапальні властивості.

ДІЯ ВИНОГРАДНИХ КІСТОЧОК

Не так давно кісточки винограду стали популярною харчовою добавкою. У них міститься високий рівень проантоціанідів основних поліфенолів. Ці флавоноїдні сполуки можуть зв'язуватися один з одним, утворюючи невеликі полімери, що називаються олігомерами.

Препарати, що випускаються промисловістю з екстракту виноградних кісточок зазвичай нормуються за вмістом проантоціанідину. Ці сполуки є сильними антиоксидантами, поглиначами вільних радикалів, а також перешкоджають окисленню ліпідів. Екстракт кісточок винограду виявився ефективнішим антиоксидантом і поглиначем вільних радикалів, ніж вітаміни С, Е або бета-каротин.

Екстракт насіння винограду знижує проникність і крихкість капілярів і використовується для лікування і запобігання судинних або циркуляторних захворювань, таких як венозна недостатність, захворювання периферичних судин і варикозне розширення вен. Люди, які належать до групи з високим ризиком розвитку серцевого нападу або інсульту, також використовували екстракт кісточок винограду для захисту від серцево-судинних захворювань.

Плоди винограду та продукти з нього містять високий рівень антиоксидантів, які запобігають окисленню холестерину ЛПНП* і захищають епітелій стінок кровоносних судин. У дослідженні, об'єктом якого були кролики і миші, було відзначено значне поліпшення серцевої функції піддослідних, послаблення розвитку атеросклеротичних ушкоджень і зниження пошкодження серцевої тканини при застосуванні проантоціанідину з виноградного насіння.

У клінічних дослідженнях за участю людей цей екстракт істотно понизив окислення ЛПНП при підвищеному рівні холестерину.

Також проантоціанідини містяться в журавлині, голубиці, мигдалі, арахісі, кокосі

та інших горіхах і ягодах.

Імовірно, екстракт виноградних кісточок є терапевтичним засобом, який сприяє поліпшенню стану серцево-судинної системи. Деякі європейські дослідження засвідчили, що екстракт кісточок винограду ефективно зменшує циркуляторні проблеми і покращує венозний тонус. В одному з них також було встановлено, що цей екстракт може виявитися корисним для поліпшення нічного зору; в іншому висунули припущення, що він здатний запобігати утворенню катаракти. Стверджувалося, що екстракт насіння винограду корисний у лікуванні діабетичної ретинопатії.

У тварин, яких лікували проантоціанідами з виноградних кісточок, коефіцієнт розвитку пухлин шкіри знижувався. Додаткові тести показують, що екстракт кісточок винограду інгібує ракові клітини грудей, легенів і шлунку у людей. Цей екстракт послаблює ангиогенез – основний чинник, що регулює зростання пухлин. Проантоціаніди виноградних кісточок також мають проти-запальну та противірусну дію. Крім того, кісточка винограду є багатим джерелом вітаміну Е.

БЕЗПЕКА ЗАСТОСУВАННЯ

Відомо, що екстракт кісточок винограду має низьку токсичність. Його рекомендують використовувати під час вагітності та лактації. Утім поки немає інформації про взаємодію цієї речовини з продуктами харчування або трав'яними добавками. Терапевтична ефективність екстракту кісточок винограду може значно різнитися, оскільки абсорбція проантоціанідів у людей, мабуть, дуже відрізняється.

Для загальних лікувальних цілей звичайне дозування екстракту виноградного насіння складає приблизно 50–200 мг в день (150 мг проантоціанідів). Цей екстракт доступний у вигляді капсул або пігулок. На продуктах із кісточок винограду часто є ярлик, що свідчить про вміст у них олігомерних проантоціанідів.

* ЛПНП – ліпопротеїди низької щільності.

Коров'як густоцвітний

Крупноквітковий коров'як належить до сімейства ранникових. Він також відомий як квітка-свічка пастушача палиця і факельний бур'ян. Його батьківщина – більша частина Європи, Північної Африки й Азії, але в наші дні коров'як, як правило, розте на полях і вздовж узбіч доріг, досягаючи 180 см висотою.

ЛІКУВАЛЬНІ ВЛАСТИВОСТІ

Квітки мають медовий аромат і мигдальний смак, тоді як листя має гіркий присмак. Листя і великі жовті квітки використовуються з давніх часів як відхаркувальне і засіб від застуди та грипу. Що стосується лікарських властивостей, у Європі надають перевагу квіткам, а не листю.

Квітки коров'яку використовують при запаленні слизових оболонок верхніх дихальних шляхів, кашлі та захворюваннях горла. Зовнішньо листя і квітки застосовують місцево для пом'якшення шкіри і загоєння ран.

У Німеччині квітки коров'яку в різних чайових зборах використовуються для лікування кашлю і бронхіту. Німецька Комісія схвалила його застосування для лікування катарів дихальних шляхів.

Відхаркувальна дія коров'яку обумовлена значним вмістом у ньому сапонінів і клейкої речовини. Коров'як виявляє пом'якшувальний ефект на слизову оболонку дихальних шляхів, а також корисний для полегшення запалення в горлі та при кашлі.

Квітки коров'яку продемонстрували ефективність проти штамів вірусу грипу, а також вірусу простого герпесу. Замочені в оливковій олії квітки коров'яка виявилися дієвим засобом при лікуванні оталгії (вусно-го болю).

Для уникнення почорніння квітки коров'яку слід захищати від вологи та світла.

БЕЗПЕКА ЗАСТОСУВАННЯ

Коров'як – безпечна рослина, що чинить помірну дію під час застуди, катар, кашлю та захворювань горла.

Заочна біблійна школа

Твоїм вірним помічником під час вивчення Біблії можуть стати Заочні біблійні курси (ЗБК). Уроки цих курсів допоможуть отримати відповіді на найрізноманітніші запитання.

Ми пропонуємо такі курси:

Ви маєте можливість отримувати уроки як українською, так і російською мовами

Заяви надсилайте за адресою:

04071, Київ-71, а/с 36,
Заочні біблійні курси.

- «Нове життя» (серія уроків для вивчення основних біблійних істин);
- «Сила відродження» (поглиблений біблійний курс);
- «Небесна перлинка» (курс для дітей 6-10 років);
- «Таємниці пророцтв Даниїла» (уроки з вивчення книги Даниїла);
- «10 запитань до Бога» (уроки для молоді);
- «Формула життя» (уроки для підлітків та молоді) (рос. мовою);
- «Когда любовь возвращается домой» (курс з вивчення психології сімейного життя) (рос. мовою).

Коли безхмарно

Хоробрий, але суворий король вирішив видати свою доньку заміж, щоби в країні був спадкоємець престолу. Дівчина була настільки ж прекрасна, наскільки й похмура. Любов вона вважала капканом, у який потрапляють лише слабаки, а шлюб – прокляттям. Утім не послухатися батька та його наказу принцеса не посміла.

Претендентів на її руку було багато, їм довелося пройти багато важких випробувань, але всіх їх один за одним дівчина відкинула. І незабаром тих, хто бажали просити її руки вже не залишилося. Зважився на це веселий пастушок, у якого на поясі замість шаблі була сопілочка. Ображена зухвалістю простолюдина, королівська дочка наказала відрубати йому голову. Утім перед стратою юнак відкрив королеві страшну таємницю: «Принцеса страждає рідкісною хворобою, яка незабаром знищить її надзвичайну красу і навіть розум. Врятувати дівчину можу тільки я, бо я не просто пастух, а вправний лікар. Вибирайте: моя смерть або її життя».

Король дав йому 30 днів і пообіцяв незліченні багатства у разі успіху.

Через місяць королівську дочку не можна було впізнати: сором'язлива, ніжна, мила та приваблива, вона з'явилася перед батьком, обійняла його і зізналася, що дуже скучила. Здивуванню короля не було меж, тому що принцеса дуже змінилася. Дівчина погодилася на шлюб із пастухом, і король вперше в житті пролив декілька сльозинок радості.

Рецепт, використаний для лікування принцеси, пастух записав і

його сховали в золоту скриньку й зберігали в королівській скарбниці. Через багато років діти принцеси і пастуха знайшли його і завдяки цьому дивовижному засобу вилікували всі сім'ї у своїй державі.

А ви хотіли б знати цей рецепт? У нього і назва є: «Як вилікувати королівську дочку, а також кожного, хто страждає від такої ж хвороби».

«Я відразу ж пояснив принцесі: щоб зберегти її ніжну шкіру, блиск і густе волосся, я повинен до них торкатися, гладити їх і говорити, які вони прекрасні. Я грав їй на сопілочці веселі мелодії і навчив пісень любові, дружби та надії.

Я приносив їй щодня квіти – і вона вдихала їх аромат; я водив її в сад – і її очам відкрилася привабливість дерев і клумб. Я розповів їй про тварин великих і малих, вона одягалася, як селянка, – і ми разом ходили в села поблизу. Я знав єдиний засіб, який зберіг би білизну та гладкість її ручок: принцеса повинна була навчитися готувати їжу, допомагати знедоленим, ділитися з ними їжею та одягом. Спочатку моя кохана опиралася тому, щоб віддавати, а не отримувати, але пізніше їй це сподобалося.

Я говорив їй про свою любов щодня, не думаючи про те, відповідь вона мені взаємністю чи ні. Я пояснив, що люблю щиро і мені необхідно зізнаватися в цьому; що мені дуже важливо, аби вона знала про мою любов – і її душа почала одужувати.

З кожним днем вона ставала радіснішою і вже з великим задоволенням лікувалася. Я читав їй вірші, розповідав про себе, про своє життя, навчив дружити

з людьми, дорожити ними й усміхатися їм. Тепер вона знає, як виражати свої почуття і як молитися Тому, Хто її створив. Я навчив її читати книгу Його мудрості, що змінює серця.

Останнього тижня я використав найсильніші почуття: щоб тіло принцеси завжди залишалося струнким, я обіймав її. Від моїх обіймів танув і зникав холод у її душі. А в 30-й, останній, день я поцілував її і попросив стати моєю дружиною.

Переді мною була ніжна, привітна дівчина. Душа її була тремтливою і чуйною, неначе арфа, а усмішка – найпрекраснішою квіткою в королівському саду.

Курс лікування був завершений, і дочка короля повернулася в палац свого батька цілком здоровою. Я несу повну відповідальність за свій метод лікування і завіряю, що таких самих блискучих результатів досягне кожен, хто ним скористається. Не існує жодних протипоказань для застосування цього методу. Усе написане я підтверджую і закріплюю своїм підписом.

Наставник і цілитель коханої людини».

Їхнє життя було довгим і щасливим. І хоч іноді непорозуміння і суперечки все ж виникали між подружжям, утім вони негайно удавалися до чудодійного засобу, так що все в них було добре.

Дивіться в серпні на телеканалі "Надія"

ТАЙНЫ ЦАРСТВА БОЖИЯ

У будні о 07:00; 09:00; 11:00

■ Царство Боже, розкрито в Євангелії, – зовсім не потойбічне існування духів, а перспектива реального, повноцінного, радісного і щасливого життя.

Ведучий: Петро Кулаков

ТЕЛЕКАНАЛ "НАДІЯ"

www.hope.ua

ВАРТО ДИВИТИСЬ

Наша адреса:

Щомісячна газета «Вічний Скарб»

Видавець – християнське видавництво «Джерело життя»

Відповідальний за випуск: директор видавництва

«Джерело життя» Василь Джулай

Головний редактор видавництва: Лариса Качмар

Богословська експертиза: докторант богослів'я Ігор Корещук,

докторант богослів'я Максим Крупський

Відповідальний редактор: Яна Хорошун

Над номером працювали: Віліна Меркулова, Мирослав Джулай

Відповідальна за друк: Тамара Грицюк

Коректори: Олена Мехоношина, Ганна Борисовська

Дизайн та верстка: Тетяна Романко

Наклад: 100 000 прим.

Адреса: 04071, м. Київ, вул. Лук'янівська, 9/10-А

e-mail: dzherelo@ukr.net; тел.: (044) 428-84-38

Якщо Ви бажаєте пожертвувати кошти на розвиток газети, то можете це зробити через банк.

Наші реквізити:

Ідентифікаційний код:

ЄДРПОУ 19350731

Адреса: 04071, м. Київ,

вул. Лук'янівська, 9/10А

Рахунок: 26006149457

МФО 380805

Найменування банку

«РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ» у м. Києві

Редакція залишає за собою право друкувати матеріали в дискусійному порядку, не поділяючи поглядів автора, а також право редагувати і скорочувати тексти.

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Оголошення, реклама та листи дописувачів друкуються мовою оригіналу. Листування ведеться лише на сторінках газети. Відповідальність за зміст статей несе автор.

Свідectво про державну реєстрацію
Серія KB №8176 від 03.12.2003

www.lifesource.com.ua